

ԱՌԵՏԱԲԵՐ

ՈՒՍՈՒՐ Ը ՏԻՆԻՅԷ,

ՊԵՏԹԻՅԷ, ՊԵՏԹԻՅԷ ՎԷ ՍԻՅԱՍԻՅԷՅԷ ՏԱ՛Ր ՂԱԶԷԹԱ ՏԵՐ

ՃԻԼՏ 48,

ԻՍԹԱՆՊՈԼ, ՓԵՏՐՈՒԱՐ 25, 1905.

Ն: 8

ՍԱՀԻՊ Ի ԻՍԹԵՍԱԶ Զ. Գ. ԿՐԻՆ

ՄԻՒԷԼԼԻՅ Զ. Ս. ՊԱՐՆԸՄ

ՄԷՎԱՏՏ Ը ՄԻՒՆՏԵՐԻՃԷ

Պրուսայա Պիր Սէյնաճաթ 153. — Տուա Վէ Գափա՛խտի Թապի՛իյէ 156. — Խրիսթոյանըղա 'Ավտէթիմին Սէպէպի 157. — Մէքեաթիպի 'Ալիյէտէ Թէտրիսի 'Իլմ 159. — Պիր Թէքլիֆ 161. — Կարապետ Աղա Պարոտմէան 162. — Կիւնաս Էսարէթի 163. — Շուսէնաթ ը Սէյասիյէ 165. — Սարրաֆէյէ 166:

ՊՐՈՒՍԱՅԱ ՊԻՐ ՍԷՅԵԱՅԱԹ

[Պէնտ Ի մախսուս]

Ախրէն թէչէքքիւլ էթմիշ օլան իճրա՛խյէ գօմիթօնըն իւք իճթիմա՛ընտա հազըր պուլունմագ իւզըրէ, կէչէնլէրտէ ըէֆիզլէրիմիզտէն պիրիսի իւլէ պէրապէր Պրուսայա պիր սէյեհաճաթ իճրա էյլէտիք: Օ թարաֆլարտաքի Խնճիլի իշէ թէգայեիւտ վէ նազարէթ էթմէքլիք վազիֆէսի մէգքիւր գօմիթիօնա իհալէ էտիլմիշ տիր: Հափա սէրին վէ գուվլէթպախշ իտի, վէ կերէք կիտիշիմիզտէ, կէրէք կէլիշիմիզտէ Մարմարա տէնիզի իւզէրինտէ կէշիրտիյիմիզ Ծէր սա՛աթլըզ միւտտէթլէր էսնասընտա 'ալէտտէվամ կիւվլէրթէտէ պուլուէնուպ, վօլթա վաւրմագտա իտիք քի պու հիսապտան պիզ պիր գաշ միլ եօլ եիւրիւմիւշ օլտուզ: Եօլճուլարտան պա՛զըսը Պուս 'ազլըզ ֆիրէնլէրին պու գատար չօզ եիւրիւմէքտէն մագսէտլէրի նէ՛ տիր: Ծ տէյիւ սօրարճատընա պիզէ պազըյօրլար իտի: Էկէր անլէր պիզէ պու սիւ՛ալը սօրմուշ օլսալար իտի, պիզիմ ճէվապըմըզ ճէն խօշ վէ միւ՛էսսիր գուվլէթ 'իլաճընը ալմագտա իզտէն 'իպարէթ օլուր իտի: Պու գըշըն Պրուսայա ֆէվզ էլ 'ատէ չօզ գար եաղմըշ տըր, վէ թէփէսինտէն գա՛իտէսինէ գատար քէնտիւնին պէյազ ֆերաճէսինէ պիււ

րիւմիւշ օլան 'իէշիշ տաղընըն մէնզարէսի՛ գար հիզասընա չըգան պիր տաղը պուլունմայան պիր մէմէքէթտէ եաշամըշ օլան պիր քիմսէ իշիւն իւհա՛պախշ իտի:

Պրուսա քիլիսէսինին մէվզը՛ի Խնճիլի իշ իշիւն մուհաօսէնաթլը պիր եէր տիր: Օրատաքի Խնճիլի քիլիսէ, ռա՛իւր թէպլիր ի պէշարէթ տա՛իլլէրինտէքի քիլիսէլէրին պա՛զըսընա նիսպէթէն, փէք օգատար գուվլէթլի տէյիլ իսէ տէ, կերէք ա՛գալարընըն մըգտարը վէ կերէք գուտրէթ ի մալիյէսի ճիհէթիլլէ օլ վիլայէթ տախիլինտէ խայլըճա գուվլէթլի պիր քիլիսէ տիր: Գուվլէթլի քիլիսէլէրին վազիֆէլէրինին պիր գըսմըզ գա՛իֆ քիլիսէլէրէ եարտըմ էթմէքլիք տիր: Կիլիկիա իթաթիստընտա գուվլէթլի քիլիսէլէր օրատաքի գա՛իֆ քիլիսէլէրէ եարտըմ էթմէքլիք իշիւն, մուզթագի թէտպիրլէրի իթթիսազ էթմէքտէ օլտըզլարընտան, քէնտիլլէրին պու վազիֆէսինի թանըմագտա տըրլար տէմէք տիր: 'Այնի վազիֆէտալլուսը Խնկիլթէրրա վէ Ամէրիգատա տախիլի թէպլիր ի պէշարէթ շիրքէթլէրինին թէչէքքիւլլէրինէ պա՛իս օլմուշ տըր: Լաքին գուվլէթլի պիր

քրիստէ իլէ անըն էթրաֆընտա պոլլունան զա'իֆ քրիստէլէր, եախօտ ինճիլի ճէմա'աթլար արա- սընտա խաօսէթէն եազըն վէ մուհիպպանէ պիր միւնապէթ պոլլունմալը տըր: Ամէրի- գատա գուվվէթլի պիր քրիստէ չօգ տէֆ'ա հէմ- ճիվար մահալլէրտէ թէպլիլի պէշարէթ մէրքէզլէ- րի թէ'սիս էտէր: Պու մէրքէզլէրին մէսարիֆինի քրիստէ տէֆ'ու թէսվիյէ էտէր, վէ չօգ տէֆ'ա պու- մէրքէզլէրտէքի ինճիլի ճէմա'աթլար պէօյիւյէրէք միւսթազիլ քրիստէլէր օլուրլար: Սօն տէֆ'ա Ամէ- րիգատա պոլլունաթըրմըզ էսնառէ, պէշ հաֆթա պիր չէհիր քրիստէսինի վա'ըզըզ վազիֆէսինի տէր- 'իւհտէ էյլէտիք, վէ ազլամ խըտմէթլէրինտէ քի- լիսէնին էն կիւզիտէ կէնճլէրինին պա'զըսընըն խըտմէթտէ հազըր պոլլունմաթըրլարընը կէօր- տիւք: Պունըն օէպէպի չու իտի քի, օլ կէնճլէր' օլ խըտմէթլէր միւստէթինտէ տու'ա մէճիսլէրի 'ազտ էթմէք իւզրէ, 2-3 միլ ուզազ ետրէրէ կի- տէրէր իտի:

Պու մէմէքէթտէ պա'զը չէհրլէրտէքի ինճիլի քրիստէլէրին մէվզըլէրի պու կիպի 'րուհանի իլլէր իճրաթը իլլէն փէք միւնասիպ տիրլէր: Իշթէ իյարփուլ քրիստէսինի իլք տէֆ'ա թանըրաթըրմըգ- տա, անըն մէվզըլի պէօյլէ իտի: Վեր. Մարաթ'ուս Շմաւոնեան պիր ճիհէթլէ իյարփուլ օվասընտա պոլլունան հէփ քրիստէլէրին չօպանը իտի: Պուն- տան 30 սէնէ էվվէլ Պիթլիս քրիստէսինին մէվզըլի տախի պէօյլէ իտի: Օլ գարիյէ պիրաաթըրլէրինին Վեր. Սիմոն Դաւիթեանա կէօսթէրտիքլէրի էմիլյէթ վէ մուհապպէթէ նա'իլ օլսա, հէր հանկի պիր ե- պիսկոսպոս մէմնուէ վէ միւթէշէքքիր օլս պիրլի: Վէ Պիթլիս քրիստէսինին մէշհուր ա'զալարը տախի եալընըզ քէնտի քրիստէլէրի իլլէն տէյիլ, անճազ Պիթլիսին էթրաֆընտա պոլլունան պիլճիւմլէ ու- ֆազ ինճիլի ճէմա'աթլար իլլէն տախի մէս'ուլ օլ- տըզլարընը հիսս էտէրլէր իտի: Դալտը քի Պրու- սա քրիստէսի տախի պունա պէնզէր պիր մէվզըլ'տէ պոլլունմազտա տըր: Պրուսա՝ վիլայէթին հէմ մազարը ճիւքիւմլէթի հէմ տէ մէրքէզի թիճա- րէթի տիր, վէ քէօյլիւ պիրաաթըրլէրին անը գիյա- րէթ իլլէն չօգ վէսիլէ վէ ֆուրսաթլարը օլուր: Օրատաքի ինճիլի քրիստէ նիսպէթէն գուվվէթլի տիր: Պու չէյլէրտէ մուգատտէր ի իլահի՝ պու քի- լիսէյէ վազընէն կէօսթէրմէքտէ տիր քի անըն քէնտի էթրաֆընտա պոլլունան զա'իֆ քրիստէ վէ ճէմա'աթլարա պիր վազիֆէսի վար տըր: Տէյիլ քի պու քրիստէնին մէզքիւր քրիստէլէր իւզէրինտէ պիր կէօնէ հիւքմ ու սէլահիյէթի վար տըր, գի- րա անըն պէօյլէ պիր սէլահիյէթի եօգ տըր: Լա-

քին օ նասիհաթ վէրէ պիրլի, փէտէրանէ մուհապ- պէթ վէ չէֆգաթ կէօսթէրէպիրլի, եախօտ մու'ա վէնէթ ի նազտիյէտէ պոլլունապիրլի, եախօտ ան- լէրէ քէնտինին վա'ըզընը եախօտ պիրաաթըրլէրտէն պիրիսինի կէօնտէրէ պիրլի: պունլար տախի քէն- տիլէրին գիյարէթլէրի վէ քրիստէ հազգընտա վէր- տիքլէրի կիւզէլ խապէրլէր իլէ անլէրի ճէսարէթ- լէնտիլէրէպիրլիլէր: Վէլհասըլ Պրուսա քրիստէսի իլէ անա պէնզէր մէվզըլ'տէ պոլլունան պիլճիւմլէ քի- լիսէլէր էթրաֆըրընտա պոլլունան զա'իֆ քրիստէ- լէրէ գարլը պէօյիւք պիր պիրաաթըր եախօտ հէմ- չիրէ վազիֆէսինի իֆա էտէ պիրլիլէր, վէ իճրա էտէ պիրլէճէքլէրի էն ֆա'իտէլի չէյ՝ իմթիզաճ վէ իթթիֆազ էթմէք, վէ Րապպըն իլլին իպրազը զայրէթ խուսուսընտա զա'իֆ քրիստէլէրէ նիւմու- նէ ի իմթիալ օլմազ տըր:

Պահսընը էթտիլիմիզ իճրա'իլէ գօմիսիօնը՝ իւլ- ետրլի պիրաաթըրլէր իլէ իւլ միսիօնըր ա'զա- տան միւրէքքէպ տիր: Անըն իճթիմա'լարը՝ փէք ահէնք ու ինթիզամ իլէ ճէրէյան էյլէմիլ տիր, վէ իւմիտ էտէրիզ քի, պու անըն միւսթապէլտէ 'ազտ էտէճէյի պիր չօգ իճթիմա'լար սիսիլէսինին պիրինճիսի օլմուլ տըր: Անտէ մէվզու'ը պահօ ու միւզաքէրէ օլան մէս'էլլէրտէն պիրիսի չու օլ- մուլ տըր քի, ինճիլի իլտէ, գըսմէն ինճիլի իլ վէ գըսմէն տէ սա'իր պիր սէն'աթ եա թիճարէթլէ իլթիզալ էտէն առէմլէր գուլլանմազըզ էյի օ- լուր մը, եախօտ թա'պիր ի ախէրլէ, սա'իր պիր իլ եա սէն'աթլէ իլթիզալ էտէն պիր քիմօյլէ քէնտի վազթընըն պիր գըսմընը վա'ըզըրա եա մու'ալլիմիլյէ վէրմէսի չարթըյլէ, ուֆազ պիր մա'ալ վէրմէքլիք խայրը օլուր մը: Վէրիլէն գու- րար չու օլմուլ տըր քի, պու կիպի պիր թէտ- պիր նաաիրէն 'ազիլանէ պիր թէտպիր օլուր: Պօ- ղոս առաքեալըն պու պապտէքի թալը ու հարէ- քէթի պիր իթթիանա մազամընտա պունա միսալ կէթիլիլէմէզ: Օ քրիստէլէրտէն պիր կէօնէիւճրէթ ալմայըպ, քէնտի կէշիմինի էլլինին էմէրիլլէ չըգարըր իտի: Մէս'էլա, օ Կորնթոստա վէ Սէլանիքտէ իքէն անըն խըտմէթլէրի օրատաքի խրիսթիյան- լարա իւճրէթսիզ իտի: Րիսալէլէրտէն ափաշիքեալ տըր քի, պու պիրաաթըրլէր անա ազլէ վէրմէք ի- թէրլէր իտի իսէ տէ, օ զապուլ էթմէզ իտի: Օ Պիլիպպէլիլէրտէն ի'անէ ալտը իսէ տէ, պու մա- 'ալ սուրէթինտէ պիր չէյ օլմայըպ, անճազ քէն- տիլէրին մահպուս օլան սէվկիւլիւ առաքեալարը- նա պիր հէտիյէ մազամընտա իտի:

Ձանըմըզճա, պա'զը հալլէր վար տըր քի ան- լէրտէ պու կիպի պիր փլան իթթիլազը 'ազիլանէ

պիր հարեքէթ օլա պիրիր, Մէս'էլա, փէք օլ գաւաթ
գուարէթ ի մալիյէ սահիպի օլմայան պիր քիլիսէ
պուլունուպ, անըն ա'ղալարընտան պիրիսի անըն
բուհանի խըտմէթլէրինի պա'իս ի մա'մուրի-
յէթ սուրէթտէ իֆա էտէ պիրիր: Լաքին պու-
քիմաէ ֆագիր պիր առէմ օլուպ, քէնտի 'ա'իլէսի
խաղընը կէշինտիրմէք իշիւն հէր կիւն չալընըպ
չապալամաղա մէնպուր տըր: Գիրիսէ անըն հէփ մէ-
սարիֆինի վէրէմէզ իսէ տէ, անա' էկէր սէն
ձիւմ'ա էրթէսի կիւնլէրի սէնին վագթընը եալը-
նըզ կիրակի կիւնիւ իրաւ էթմէք իշիւն պիր վա'զ
հաղըրլամայա վէրի իսէն, սանա մու'այեհէն պիր
մէպլազ վէրիրիզ քի, սէն պու երւզտէն զիյան
չէքմէյէսին, տէր: Պիզ էօյլէ հալլէր խայալ էտէ
պիրիրիզ քի, անլէրտէ պու կիպի պիր թէրթիպ
հէմ վա'ըզ հէմ տէ ճէմա'աթ իշիւն մաթլուպ վէ
միւլթէզէմ վէ ագիլանէ պիր հարեքէթ օլուր: Վէ
գապիլ քի պու մէմէքէթտէ պա'զը մահալլէր
վար տըր քի, պու կիպի պիր թէրթիպ ֆա'իտէ-
լի սուրէթտէ իճրա մէվզը'ինէ գօնուլմագաւ
տըր: Լաքին պու կիպի հալլէր միւսթէնա օլուպ,
հէր նէրէտէ մէվճուտ իսէլէր, էյի օլուր քի օլ
վա'ըզըն մա'ալը խարիճտէն վէրիմէքտէն իսէ, ա-
նըն վա'զլարընը տինլէյէն ճէմա'աթ թարաֆըն-
տան տէֆ' ու թէսվիյէ էտիլսին: Էկէր պիր միւ-
մինլէր գիւմրէսի' կէրչէքտէն պիր վա'ըզըն մա'ա-
լընը վէրէմէմէսիյլէ պէրապէր, մուսթաղամ բու-
հանի խըտմէթլէրէ միւհթաճ օլտըղընը հիսս էտէր,
վէ իսթար էթաիյիմիզէ պէնզէր պիր թէտպիր
իթթիխազ էտէր իսէ, պու անըն թուրթաճաղը էն
'աղիլանէ թէտպիր օլուր: Լաքին պիր առէմ խա-
րիճտէն պու վէնհլէ մու'ավէնէթ ի նագաիյէ ալըր-
սա, մէս'էլէ ֆարզը օլուր: Պա'զը քիլիսէլէրտէ
էֆրատը ճէմա'աթտան օլուպ տա վա'ըզլար նամըյլէ
պիլինմիշ պիր թագըմ առէմլէր վար տըր: Անլէրէ
քէնտիլէրին մալիք օլտըղալըր իսթի'աւա վէ մէվհի-
պէլէրէ մէպնի, 'աւա էֆրատը ճէմա'աթտան միւ-
թէֆէրիրիզ գաթլար նաղարըյլէ պաղըլըր, վէ իւզէ-
րինէլէ գօնուլմըշ պիր բուհանի մէ'մուր պուլուն-
մատըղը զէմանլէրտէ անլէր 'ալէնի բուհանի խըտ-
մէթլէր իճրա էտէրլէր: Լաքին անլէր պու խըտ-
մէթլէրի քիլիսէյէն պիր կէօնէ մասրաֆը մուհիպ
օլմայարագ մուհապպէթտէն նաշի իճրա էտէրլէր,
վէ հաթթանըն սա'իլ կիւնլէրինտէ քէնտիլէրին
մուգաննէն իշ վէ սէնաթլարըյլէ իշիլալ էտէր-
լէր: Պու մէմէքէթտէ գա'իֆ ինճիլի քիլիսէլէրէ
պու վէնհլէ իֆա ի խըտմէթ էթմիշ վէ հալա տա-
խի էթմէքտէ օլան պու կիպի գաթլար պուլուն-
մըշ վէ պուլունմագաւ տըր: Վէ պու թէրթիպ ս-

փլան սէյեար չօպանլար իլէ իքմալ էտիլիրտէ, իշ
տահա միւքէմմէլ պիր հալ ալըր: Պու առէմլէր
քէնտիլէրին պիւթիւն վագթլարընը բուհանի իշ
վագթ ու հասր էտէրլէր: անլէրին հէր պիրինին
նաղարէթ ի ալթընտա պիր գա'իֆ քիլիսէ պու-
լունուր, վէ անլէր օլ քիլիսէլէրի նէվպէթլէ զի-
յարէթ էտէրլէր: Պու ուսուլ, Ամէրիգաւա իճրա
էտիլմիշ թէճրիպէլէրտէն անլալըմըշ օլտըղը վէնհ-
լէ, պա'զէն իթթիխազ օլունա պիլէնէք էն ա'լա
ուսուլ տըր: Ձանն էթմէզ իզ քի Ամէրիգաւա
տախիլի միսիօնէր չիրքէթլէրիմիզտէն հէր հանկի
պիրիսի' քէնտի վագթընըն պիր զըսմընը տիւն-
եէվի իշլէրէ հասր էտէնէյինի պիլիսիյի պիր քիմ-
սէյի իսթիխաւա էյլէսին: Լաքին անլէրին իս-
թիխաւա էթաիյի քիմաէլէրին պէլի նըսֆընտան
զիյառէսի պիրտէն զիյառէ քիլիսէ վէ ճէմա'աթա
նագաթէթ իշիլէ միւքէլլէֆ տիրլէր: Պու կիպի
պիր մէս'էլէտէ քէնտի քէնտիլէրիմիզի հիշ պիր
իսթիսնա պիլմէյէն անէնին (տէմիրտէն) գանու-
լէ գա'իտէլէր ալթընա գոմաղըզ գապիլ քի խայ-
լը օլմազ իսէ տէ, գոմիսիօն թարաֆընտան իթ-
թիխազ օլունան գա'իտէ ի 'ուսուլմիլէ, գանըմըզ-
ճա, 'աղըլ մէլիմէ քիսմիլէն մուվաֆըզ տըր:

Եունը տա զիքը էթմէլի իզ քի եէրլի ինճիլի
ճէմա'աթլար իճրա'իլէ գոմիսիօնընըն ա'գասընըն
նըսֆընը ինթիխապ էյլէտիլէրի կիպի, Պրուսա
քիլիսէսի տախի Ամէրիգան Պորտ թարաֆընտան
վէրիլմիշ օլան մէպլաղա սէնէ գարֆընտա տախիլի
թէպիլի պէշարէթ իշիւն թօփլամըշ օլտըղը մէպ-
լաղը տախի 'իլավէ էթմիշ տիր: Իւմիտ օլունու-
յօր քի միւսթագպէլտէ ճէմա'աթլարըն հէփիսի
տախի պու մագաէպէր իշիւն ի'անլէր վէրէնէք-
լէր տիր: Նու գաւաթ քի անլէրտէն պա'զլարընըն
ի'անլէրի պէլի փէք ճիւզ'ի օլաճագ տըր:

Փագար կիւնիւ սապահլայըն վէ էօյլէնտէն
սօնրա իճրա օլունան խըտմէթլէրտէ պէօյիք
ճէմա'աթլար հաղըր պուլունմըշ տըր: Պու խըտ-
մէթլէրին պիրիսի թիւրքէ, տիկէրի տախի էրմէ-
նիճէ իճրա օլունմըշ տըր: Իշպու իքի խըտմէթլէր
արաւընտա զըզլար մէքթէպիլտէ ինկիլիզէ պիր
խըտմէթ իճրա օլունմըշ տըր: Պու վա'զաւ մէք-
թէպին մու'ալլիմէլէրի իլէ թալիպաթընտան պաշ-
գա 40 քիշինին հաղըր պուլունաղընը կէօրէրէք
հայրէթտէ գալաղզ:

Գրիստոսըն մէլէքիւթիւնէ 'ալապաւա օլմազ-
սա, մալիք օլտուղըմ վէ եա օլապիլէնէյիմ հիշ
պիր շէյէ էհէմմիլէթ վէրմէմ: Տէյվիտ Լիվինկսթըն

ՏՈՒ՛Ա ՎԷ ԳԱՎԱ՛ԻՏ Ի ԹԱՊԻ՛ԻՅԷ

(Յ. Գ. Գ.)

2.

Թապիւթըն սա՛իր գըսմարընա վէ անլէրին գա՛րտէլէրինէ տու՛անըն 'ալազաթընը անլամագ ի- չիւն, նազարը տիգգաթընըմըզը պա՛զը հագիգաթլա- րա տէօնտէրէլիմ: Էվվէլա բուհըն մատտէյէ օ- լան 'ալազասընա պագ: Պէյն վէ ասապէլէր մատ- տի մէվճուտաթտան օլուպ, մատտէնին ճիւմլէ խասիյէթլէրինէ մալիք տիրլէր: Վէ պէյն վէ 'ասա- պէլէր իլէ բուհ խուսուսի պիր 'ալազատա պու- լունմագտա տըրլար: շէօյլէ քի, բուհ մատտէնին գա՛րտէլէրինէ մուվաթըզ օլարագ, անտէ վէ անըն վասըթաթըլէ իշ կէօրմէքտէ տիր: Պու նա՛սըլ օ- լապիլիօր, անը թա՛րիֆ եա թէֆսիր էտէմէ- յիզ: Լաքին պուհըն իճրա օլունաթըզընը հէր կիւն կէօրիւյօրըզ: Տէրխաթըր էտէճէյիմիզ պիր խուսուս տա բուհլարըն պիրիպիրլէրինէ թէ՛սիր էթմէլէրի տիր: Պու թէ՛սիրաթը եա մատտի վա- սըթալար իլէ եախօտ տօղրուտան մէվզը՝ ի իճրա- յա գօյույօրըզ: Շիմտի պէն 'ազլըմտա օլան պա՛զը թէսալվուրլարը քէլիմէ տէնիլէն պա՛զը 'ալամէթ- լէր իլէ շու քեաղըտ իւզէրինէ գօյույօրըմ, սէնին կէօղիւն իլէ պու 'ալամէթլէրի կէօրիւպ, օրատա- քի պէնիմ թէսալվուրլարըմ վագըֆ օլույօրըն: Պէնիմ 'ազլըմտաքի էֆքեարըն սէնին 'ազլընա կէլմէսի պիւսպիւթիւն բուհանի պիր ֆի՛իլ օլուպ, պու բուհանի ֆի՛իլ շու քեաղըտ, գալէմ վէ միւ- րէքքէպի վասըթա մագամընտա գուլլանըյօր իսէք տէ, մատտի 'ալէմին գալա՛իտինի հիշ իխլալ եա իպլիալ էթմէյօրըզ: Պու գալէմ, պու քեաղըտ, պու միւրէքքէպ քէնտի հալլէրինէ պրագըլսալար, տէ- հիրլէրճէ միւտտէթ պէօյլէսի պիր խըտմէթ իֆա էտէմէզլէր: Լաքին անլէր իքի բուհ արասընտա վա- սըթա ի միւլագաթ օլունճա, քէնտի թապի՛աթ վէ գա՛րտէլէրի հուսուսընտա օլ բուհլար իչիւն բու- հանի պիր խըտմէթ կէօրէպիրլէր: Պիր մուհիմմ վագը՛ա տահա վար տըր: պա՛զէն բուհլար պիրի- պիրլէրինէ գահիրի պիր վասըթա պուլլունմայարագ թէ՛սիր իլլէտիրլէր: 'Իլմ ի բուհ ը ինսանի տա՛ի- րէօթնտէ Լէկէֆ-Լէկ, եանի ուզագտան թէ՛սիր էթ- մէք թէսմիյէ օլունան պիր հալ միւլաճէտէ օլուն- մագտա տըր: Պուրատա պուլլունան պիր ատէմ քէնտինտէն գօնազլարճա ուզագտա պուլլունան պիր ատէմէ թէ՛սիր իլլէթմէքտէ, եա անտէն թէ՛- սիր գապուլ էթմէքտէ պուլլունըյօր: Պու հալ տա- հա քեալիլէն անլալըմըշ, եա գալա՛իտի քէշֆ օ- լունմըշ տըր տէյիւ իտտիա օլունամագ իսէ տէ, պէօյլէ պիր հալ պուլլունաթըզը պիր չօգ վագը՛ալար

իլէ թաստիգ էտիլմիշ տիր: Հիշ տէյիլ շու գատա- րընը իտտիա էտէպիրլիրիզ քի, բուհլարըն պիրի- պիրլինէ տօղրուտան թէ՛սիր իլլէթմէլէրի զայրի մա՛գուլ պիր շէյ օլմայըպ, պէր՛աքս բուհանի մէվ- ճուտաթըն գալա՛իտ ի թապի՛իյէօթնտէն 'ատա օ- լունմագ կէրէք տիր:

Տու՛ա մէս՛էլէսինէ կէլիր իսէք, էվվէլա շու պիր գալ խուսուսլարը տէրխաթըր էտէլիմ: Ալլան բուհ տըր, Օ՝ սէմալի ֆէտէրիմիզ տիր, պիզ էվ- լատ Ուլլանըզ, Ալլան էլան 'ալէմ ու ճիհանտա ֆա՛իլ վէ միւտիր ի մուլթագ տըր: Իմտի ինսանըն բուհը՝ մատտի 'ալէմտէ օլ 'ալէմին գալա՛իտինէ միւլթապըզ սուրէթտէ բուհանի մագսէտլէր իչիւն իլլէյէ պիրի իսէ, բուհ օլան Ալլան նի՛չիւն մատտի 'ալէմի մատտի գալա՛իտին հուսուսաթը իլլինտէ բու- հանի մագսէտլէր իչիւն իսթի՛մալ էտէմէսին: Է- կէր ինսան պա՛զը մատտի վասըթալար իլէ քէնտի էֆքեարընը սա՛իր պիր ինսանա քէշֆ ու պէյան էտէպիրիօր իսէ, նի՛չիւն Ալլան միւ՛մինին տու՛ա- սընա ճէվապէն քէնտի էֆքեարընը մատտի վասը- թալարլէ պէյան էտէմէյէճէք տիր: Էվկէր պիր ա- տէմ պալզա պիր առէմին բուհընա պիլա վասըթա վէ ուզագտան թէ՛սիր էտէպիրի իսէ, Ալլանըն բուհը պիր ինսանըն բուհընա նի՛չիւն տօղրուտան թէ՛սիր էտէմէսին: Պու սիւ՛ալարա սուպուլթի- տէն ֆարզլը ճէվապար վէրմէք ճա՛իզ վէ մա՛գուլ օլամագ, Ալլան թապի՛ի գա՛րտէլէր վասըթասըլա վէ մատտի 'ալէմին գա՛րտէլէրի իլէ պիլէ տու՛այա ճէվապ վէրէպիրի:

Պու տէտիքլէրիմիզտէն շու պիր նէթիճէյի տէ իսթիլարաճ էտէպիրիլիզ: շէօյլէ քի, Ալլան տու՛ա- յա ճէվապ վէրմէք իչիւն, մատտի 'ալէմին գա՛ի- տէլէրինի իպլիալ էթմէյէ մէճպուր տէյիլ տիր: Լա- զըմ կէլտիլինտէ օլ գալա՛իտէ ֆա՛իզ պիր թարիգտէ ճէվապ վէրէպիրի իսէ տէ, օլ գալա՛իտէ մուլթա- պըզ օլարագ տա ճէվապ վէրիր: Պունու պիր իքի միսալ իլէ իզա՛ էտէլիմ: պիր առէմին գօլու գըրըլ- տըղընտա Ալլանա տու՛ա էտէր իսէ, Ալլան միւրատ էթտիքտէ, օլ գօլու պիլա վասըթա հալ ը ապիսի- նէ ի՛ատէ էտէպիրի իսէ տէ, օլ գօլու օլ ճէսէտ- տէքի հայաթ գա՛րտէսի իլէ տէ հալ ը ապիսինէ ի- 'ատէ էտէպիրի: Պու թագտիրտէ օլ ատէմ գօլու- նը էյի պաղլայան պիր հէքիմ պուլուր, էլինի պօյ- նունտան ասար, պիր միւտտէթ անը իսթի՛մալ էթմէզ, վէ էնճամ գօլու էյի օլուր: Պիր ատէմ գօլէրա պուլլունան պիր մահալէ կիտէր, օրատա 'իլլէթտէն սալիմ գալմասը իչիւն Ալլանա տու՛ա է- տէր: Ալլան միւրատ էտէրսէ, պու առէմի պիլա վասըթա 'իլլէթտէն սալիմ գըլապիրի: Լաքին պիր

եօլ տա շուռ արր, օլ առէմ 'իլլէթին սուտա վէ
թա'ամտա պուլունանն ճիւրսումէլէր վառըթասը իլէ
ճէսէտէ նազլ օլունաըղընը պիլէրէք, իլէճէյի սու-
յու գայնաաըր վէ թա'ամընը էյիճէ փիշիբիբր վէ թէ-
միղիլյէ տիգգաթ էտէր: Շէօյլէ քի, Ալլահ թապի'ի
գա'իտէլէր վառըթասը իլէ տէ տու'այա ճէվապ
վէրիբր:

վէ լաքին պուռ զբրառաւ շու սիւ՛ալ խաթթարա կէլիր. — Էկէր գօլում հայաթ գուվզէթի իլէ էյի օլաճագ իսէ, վէ խասթալըղըմտան ինթիյաթ վէ 'իլաճ իլէ շիֆա պուլաճագ իսէմ, ժուռանըն իււ գոււմը նէ՞ տիր: Տու՛ա էթմէյիպ 'այնի վասըթալաւըը գուլլանսամ, եհնէ այնի նէթիճէ հասըլ օլմա՞ղ մը: — Պուռնա ճէվապըմըզ շու տըր. — Թապի'ի գուվզէթէրի վէ անլէրին գա'իտէլէրինի ճիսմանի վէ բուհանի մէնաֆի'իմիզէ իսթի'մալ էթմէջ սըրաճընտա Ալլահն հուզուր վէ թէ՛սիրի տախի հազիզի պիր 'ուսուուր տըր: Ալլահ պանա տա, հէքիմէ տէ թէ՛սիրաթ ըրուհանիյէ իլլէտէպիլէն պիր Ձաթ օլաըզճա, խասթալըղըմտան շիֆա պուլմագ իչիւն թապի'ի վասըթալար գուլլանըր իքէն, տու՛ա տախի էտէր իսէմ, օլ Ձաթ ը ճէլի էյի հէքիմի պուլմագ իչիւն պլնիմ բուհումա վէ էյի 'իւլաճը պուլմագ իչիւն հէքիմին բուհնա թէ՛սիր էտէպիլիր: Եախստ պիր ֆազիր միւ՛մին թա'ամ եա ազչէյէ միւհթաճ իքէն, թէնպէլ թէնպէլ օթուրարագ տու՛ա էտէր իսէ, Ալլահն թէտպիրինէ գարը իլլէմիշ օլաըղը իչիւն միւլէսսէր օլմագ: Ճիկէր պիր քիմսէ իշ իլլէմէք իսթէմէզ իսէ, եէմէք տէ եէմէսին» (2 Սէլ. 3. 10): Լաքին էկէր ժու՛ա էտէրէք իշ աբար իսէ, Ալլահ իշ սահիպինի պուլմագ իչիւն քէնտինին բուհնա, քէնտինէ մէրհամէթ էթմէք իչիւն իշ սահիպինին բուհնա, վէ ժառագաթլա իլլէմէք իչիւն 'ամլէլնին բուհնա թէ՛սիր էտէպիլիր: Իմտի տէմէք օլուր քի, սալթ տու՛ա էտիպ թապի'ի վասըթալարը գուլլանմայան քիմսէ, հազիզի մուվաֆֆազըլէթին պիր շարթընը վէ սալթ թապի'ի վասըթալարը գուլլանըպ, տու՛ա էթմէյէն քիմսէ՛ հազիզի մուվաֆֆազըլէթին պաշգա պիր շարթընը ինմալ էթմիշ օլուր: Պուռնն իքիսինին պիրլիքտէ պուլուռնմասըր եիւքսէք մա՛նատա թապի'աթըն գալա'իտինտէն տիր: Միւ՛մինլէրին 'էօմրիւ պու տէտիյիմիզին սըհնէթինի իսպաթ էտէն պիհիսապ վագը'ալար իլէ տօլու տըր: Պուռնն իչիւն սալթ Ճօրճ Միւլըր, Սիւրըճն, Մուտի կիպի պէօյիւք գաթլարըն թէճրիպէսինէ միւրաճա'աթ էթմէք լաղըմ տէյիլ տիր: Ինթիպան ըրուհանի վուգու՛ պուլան մահալլէրտէ տու՛ալարա պուռ նէվ՛ ճէվապարըքէք չօզ կէօրէ

պիլիբրսին, Լաքին ինթիպա՛ն ը բուհանի տէնիլէն նաաիր իւլ վուգու՛ հալլէրէ վէ վազթլարա աա կիթմէյէ հաճէթ եօգ տըր, Հէր պիր միւ՛մին աա նա քէնտի չախսի թէճրիպէօհնտէն ազ չօգ էօյլէ վազը՛ալար կէօսթէրէպիլիր քի, անլէրտէ Ալլահ գաւա՛իտի թապի՛իյէյի քէնտի էվաաալարընըն խայրէ իչիւն իսթի՛մալ վէ իաարէ էթմիչ. վէ աաէմլէրին բուհլարընա պիլվաաըթա, հաթթա պիլա վաաըթա թէ՛օիր էթմիչ տիր, վէ ճօրճ Միւլըր, Սփըրճըն վէ Մուաթի կիպի պէօյիւք միւ՛մինլէրտէն էն ՛աաի աայըլան միւ՛մինէ վարանաաէք թանա շէհաաէթէաիպ տէրլէր քի, պոււ տու՛ալար վէ անլէրին ճէվապլարը մու՛ճիզէ տէյիլ, միւմթազ պիր սընֆա ՛ա՛իտ խոււ սուսի հալլէր տէյիլ, անճազ Ալլահ Փէաէր օլտըգ՝ ճա, վէ պիզ Դրիսաոոոաա Անըն էվաաը օլտըգճա, պոււ պիր գա՛իտէ ի ՛ումոււմիյէ վէ քիւլլիյէ տիր, վէ հէր պիր աաէմ պոււնը քէնտիօի թէճրիպէ էա տիպ, անըն հազիգաթ օլտըղընը թաաաիլգ էաէպիլիր: Ալլահ պիւթիւն ՛ալէմին, եա՛նի հէմ բուհանի, հէմ ճիսմանի ՛ալէմին իաարէսի պաշընտա տըր: Օ՛ հէր աաէմէ գըյմէթ վէրմիչ օլուպ, անլէրի քէնտիւնէ էվաա էաէրէք, անլէր իլէ սըզը վէ մահրէմա՛նէն ՛ալազաաա պուլոււնմազ իսթէր: Իմաի սէն տափի իման իլէ պոււ պէօյիւք տա՛վէթի գապուլ էաէր իսէն, Օ քէնտի բուհը իլէ սէնտէ սաքին օլուր, թէապիր վէ իրաաէթինի սանա քէչֆ ու պէյան էաէր, վէ օլ իրաաէթէ կէօրէ, Անտէն հէր նէ տիլէր իսէն, կէրէք մաաաի, կէրէք բուհանի, աանա անը իհսան էաէճէք տիր: Մյնի սէպէպ, ՛այնի շարթլար թահթընտա ՛այնի նէթիճէյի հաաըլ էաէճէք տիր: Իմաի ինա՛ն, իսթէ՛ վէ ալ:

УОЉ

ԽՐԻՍՑԻՅԱՆԼԸՂԱ 'ԱՎՏԷՔԻՄԻՆ ՍԷՊԷՊԻ

(Ճօրճ . ԼաՏաղրի)

Պէն խորիմխանլըգ մէջ՝էլէսինին թէտգիդ ու միւլթալա՛առնա խայլըճա իսթէքսիդլիլէէ կիրի- շիյորըմ, Վէ լաքին էկէր գաաիր իսէք, պիզտէ օլան իմանըն սէպէպինի կէօսթըմէքլիք հէր պի- րիմիզին վազիֆէ ի միւքէլէֆէսի իգթիզաօընտան տոր :

Տէյեճէքլերիմին սայքի հէփիսի տախի պէնիմ
կէօրտիւլիւմ հալլերէ 'ա'իտ տիր, վէ պէնիմ պուճն
լարը պէյան էթմէքլիմ, առէմլերին պէնիմ տիւ-
չիւնտիւլիւմ եախօտ տիւչիւնմէտիյիմ շէյլերի պիլիպ
անլամալարը մուհիմի իտիլի էֆքեարընա մէպնի օլ-
մայըպօ, անճագ շու իւմիտէ պինս'էն տիր քի բու-
հանիճէ միւճատէլէի հայաթտա ֆէնալըզլարա գար-
չը օդրաչան էրքէք վէ գատրնլար իչպու միւճա-

տելէյէ տէվամ իշիւն, պէնիմ կիպի էսասի վէ գաւի պիր սէպէպ պուլա պիւրիւրէր:

Թագրիպէն պուլաւան 30 սէնէ ագտէմ ինկիւիզ քիւիսէսի ա'գալըղընա տախիլ օլաւմ, վէ հէր պիրիմիգին սա'իրլէրին խայրը իշիւն իշլէմէսի պապընտա Գրիստոսըն պիգէ պիր նիւմունէն ի իմ-թիսալ վէ թէշվիգ օլմագ իւզրէ կէլմիշ օլաղը ի'թիգաաղըմտան նաչի, ա'գալըղըմըն իւք պիր գաւ սէնէօի դարֆընտա հագիգի պիր 'աչգ ու չէվգ իլէ տօլու իտիմ: 'Էօմրլէրին սա'իրլէրին խայրը եօլունա վագֆ ու հասր էթմիշ օլան էրքէք վէ գաաղընլարըն հէփ հիքեպէլէրինի եանա եանա օգուր, եախօտ ճան գուլաղըյէ տիւնլէր իտիմ, վէ քէմալը սըտգ ու խիւլուաղը գալպլէ տէյէ պիւրիւրիմ քի, Սփիթաֆիլտա քիւիսէսիւնտէ րէսմէն ա'գա օլաղըմ կիւնտէն թա օթուզընճը եալըմա գաաղը կէչէն պիւճիւմլէ սէնէլէր գարֆընտա իճ. րա էթմէյէ չալըշաղըմ շէյլէրին հէփիսի' պիւս-պիւթիւն օ գէման գահիպ օլաղըմ ի'թիգաաղ սէ-պէպիւնտէն իճրա օլունմըլար տըր:

Պունտան թագրիպէն 14 սէնէ էվլէլ, իշթիրա-քիյուն ուսուլը թարաֆտարը օլան պա'զը էյի գաթլար իլէ իւլֆէթ ու իսթիլաթտա պուլուն-տոււմ քի պուլնլար լաէաթիյունտան իտիլէր: Լա-էտրիյունտան օլան Սօսիալիօթ մուհարրիլէրին պա'զը էսէրլէրինի օգուտոււմ, վէ 'ազըպէթ տիւնի-մի, իմանըմը թէրք էտէրէք, ագալի օն սէնէ Լա-էտրիյէ մէզկէպինէ սալիք օլաղըմ: Պունըն իլէ պէրապէր սա'իրլէրին խայրը իշիւն պալաւմը օլ-աղըմ իլէ տէ տէվամ էյլէտիմ: Լաքին պունտան 4 սէնէ մուգաաղէմ արալարընտա չալըշաղըմ էր-քէք վէ գաաղընլար քէնտիլէր իշիւն չէքտիլիմ պու-գաաղար գահմէթ վէ էմէքլէրի տէյլէրլէր մի, վէ 'ա-ճէպա միւսաաղէլէ ի հայաթտա, սա'իրլէրի քէնտի քէնտիլէրի իշիւն չալըշաղա թէրք էտէրէք, պէ-նիմ քէնտի գէվճէմ վէ 'ա'իլէմ խալը իշիւն չա-լըշաղ չապալաւաղըղըմ տահա չօգ էյի օլմա'զ մը տէյիւ տիւշիւնիւպ թալընմաղա պալաւմըմ: Վա-գա'ա պու միւսաաղէթ գարֆընտա փէք խասթա վէ տէրմանտա իտիյաէմ տէ, սալը աղըրուսը չու իտի քի առէմլէրին խայրը իշիւն թէչէպպիւս օ-լունան հէր իշին էօնիւնէ չըգարըլան մէվանի' վէ միւշքիլաթտան նաչի պաղըմ եանմըլ իտի: Պիր կիւն խաթըմա չու օիւ'ալ կէլաի: պէնիմ էսքի տիւնիմտէն վազ կէչմէքլիյիմտէն տօլալը պէն հազըլը մը իմ, վէ էկէր պէն եինէ էսքի տիւնիմ տէօնսէմ, օլ տին պէնտէն էվլէլ պիւնլէրճէօիւնի կէչիւրմիշ օլաղը կիպի, պէնի տախի հէփ մէվա-նի' վէ միւշքիլաթ իշինտէն սալիմէն կէչիւրմէ'զ մի:

Պա'տէհու իրշաա վէ հիապէթէ նա'իրլէրիմ իշիւն Ալլահա հէրաթէթլէ տու'ա էյլէտիմ, վէ 12 ալ պիր տիւզիյէ միւթալա'ա վէ տու'աաա սօնրա, կինէ 'ալէնէն կէնճիլիմին իմանընա 'ալտէթ էթտիմ, վէ ի'թիմաաղըմը թէքրար առէմլէրէ տէյիլ, աւնագ Ալլահա պաղաւաղմ:

Պէն' պիր Ալլահըն մէվճուտիյէթինի իսպաթ էտէմէզ իսէմ տէ, պէնճէ սնա 'արզը նիյազ է-տէ պիլէճէյիմ վէ լութֆ ու 'ինայէթինէ թէվլէք-քիւլ էտէ պիլէճէյիմ պիր Ալլահ վար տըր: ի'թիգաաղմա, պէն պու Զաթա, Ալլահըն հու-զուրընտա պէնիմ չէֆա'աթճըմ օլան Գրիստոս վասըթասըլա եաղաշա պիւրիւրիմ: Պիւրիւրիմ քի պէն, սա'իր առէմլէր միսիլիւ, գա'իֆ վէ խաթա-յա տիւշմէյէ մէյեալըմ, կիւնա իշլէրիմ, վէ չօգ տէֆ'ա իճրասը պանա վաճիպ օլմայան իշլէրի իճ-րա էտէրիմ: Լաքին շուսը տա պիւրիւրիմ քի կիւ-նահա գարչը օղրաշմագ իշիւն հէր նէ գուվլէթէ մալիք իսէմ, վէ սա'իրլէր իլէ վէ սա'իրլէր իշիւն քէնտիլէրին իսլան ը աւվալը ուղըրնա չալըշաղա նէ չէվգ ու չէթարէթիմ վար իսէ, հէփիսի շուս-տան նէչ'էթ էթմէքտէ տիր քի, պէն էվլէլա Գրիստոսըն պէնի սէվիպ գայըրմըլ օլաղընա, վէ պէն հէր թարաֆտան Ալլահըն գուվլէթիլէ մու-հաթ օլաղըմա քեամիլէն ինանըրմ:

Երկիրմի պէչ սէնէ խըտմէթ ի ֆի'իրլէրտէն սօնրա, իթմինան հասըլ էթմիշիմ տիր քի, իւզէ-րինտէ ինսանլարըն իսլան ը աւվալը իշինի գա'իմ օլա պիլէճէյի աւնագ պիր գալի էսաս վար տըր, վէ օլ էսաս տախի Գրիստոսըն աէօյլէմիշ օլաղը չու քէլամ տըր: Գէնտի ճանընը գալ' է-տէն սնը պուլաւագ տըր:»

Տօսթոււմըն պիրինէ եաղաղըմ պիր մէքթուպ-տա, Աւնագ իգթիսաա ուսուլընտա պիր թէպէտ-տիւլ վազու' պուլմասը սայէթինտէ առէմլէրին աւվալը իսլան օլունա պիւրի, եօլու իտարէի գալէմ էթմիշ իտիմ: Միւսալիլէյի ճէվապնամէ-սինտէ չու եօլտա իտարէի լիսան էթմիշ իտի: Էէկէր սէն վէ արգաաալարըն պիւսպիւթիւն մատտի նօգթա ի նազարտան պազարագ մահա քէնտի հալ ու մէվզըլէրինիգին իսլանը մագսի-տիլլէ պիւրլէշմիշ իսէնիգ, օ թազաթիտէ էմին օ-լունուլ քի մուվաֆֆաղ օլմայաւագսընըլ, վէ մու-վաֆֆաղիլէթէ մաղար օլմամանըղն սէպէպի տէ չու տըր քի, վազթ կէլէճէք քի սիգին մէնֆա'աթ-լարընը պիրիպիւրլէրինէ մուղայի կէլէճէք, վէ սի-զի պիրիքտէ թուլաւագ պիր կէօնէ րապըթա-նըլ օլմայաւագ տըր:»

Պէն պու իտաի'անըն տօղրուլըղըն հէր ճի-

հէթէ թահգիդ էյլէմիշիմ տիր: Թիմարէթ իթթի-
հատարընըն, անլէրին ա՛գալարընըն հէքտիկէրինէ
գարըն միւթէգապիլ ֆլազիֆէլէրի խոսոսողնտա
հիշ պիր թէսավոլուրլարը պուլուռնմայըպ, անճագ
քէնտի մէնֆա՛աթը չախսիյէլէրինի տիւշիւնմէլէրի
հիւղիւնտէն տաղըլտըզլարընը կէօրմիւշիւմ տիր:
Պէն էրքէք վէ գառնլարըն անճագ քէնտիլէրին
խօսպինանէ մէրամ վէ արգուլարընը նազարը ի-
թիպարա ալըպ, իչին մէնաֆի՛ինէ պիր կէօնէ ըի-
՛այէթլէրի օլմամասը հիւղիւնտէն պիր չօգ ճէմ՛ի-
յէթլէրին տաղըլտըզլարընը կէօրմիւշիւմ տիր:
Պիր գաչ էրքէք վէ գառնլարըն Պէօյիւք պիր
թէչէպպիւսէ տախիլ օլուր իսէք, օլ թէչէպպիւս-
տէ սա՛իրլէրին մէնաֆի՛ինի նազարը ի՛թիպարէ
ալմագսըզըն մէվզը՝ օւ իղթիտարա՛նա՛իլ օլմազըզ
տէյիւ թէխայեիւլ էթմէլէրի հիւղիւնտէն, պիւ-
թիւն պիր տա՛իրէնին տիւշարը լա՛նէթ օլտըզընը
կէօրմիւշիւմ տիր:

Պոռնլարըն հէֆիթի պանա էօյրէթտի քի պիր
տօթոռմըն չու իտտի՛ասը, եա՛նի Ամէլէ թէչէպ-
պիւսիւ՝ էկէր ախլազի պիր էսաթը օլմագսա, հէր
հալտէ պէլաթընը պուլուր, սէօզիւ տօղրու տըր:
Պէն պէնիմ ախլազի էսաթըմը՝ Բրիտտոսըն թա՛-
լիմաթընտա վէ պու թա՛լիմաթըն տախի պէ-
նիմ իչիւն քիլիսէ վէ անըն խըտմէթլէրինտէ
էն ա՛լա իզա՛ հտիլտիքլէրինի պուլուրըմ: Հէր
նէ տէ օլսա, պէնճէ տիզ չէօքիւպ, քէնտի լիյա-
գաթսըզըզըմը ի՛թիբարաթ էթմէք հագիդի պիր չէյ
օլտըզը կիպի, ՛աֆվ ու դուֆրանըն պանա կէլ-
միշ օլտըզընը պիլմէքիլիք տախի հագիդի պիր
չէյ տիր: Պէլքի պոռնլարըն հէֆիթի գալա՛իտ ի
ֆէնիյէյէ մուվաֆըզ տէյիլ տիր: Լաքին պէն տէ
պիր ՛ալիմ վէ միւթէֆէնինն տէյիլ իմ: Կիւնտիւզ-
լէրիմ պէնիմ հէվմի էքմէյիմի գազանմագ իչիւն
սարֆ էտիլիր: արչամլարըմը վէ պօշ վազթլարըմը
տախի քիւշիւք պիր մըզհաստա օլաթագ, պէնիմ
գատար էյի պիր մէվզը՛տէ պուլուռնմայանլարըն
ահվալընըն իսլահնա սարֆ էտէրիմ: Պու սէպէպ-
տէն քեա՛լիւթաա վիւճուտը մէֆրուզ օլան էս-
րարը արայըպ պուլմաղա, հախօտ պուլմագ իչիւն
չալըչմաղա փէք ազ վազթըմ վար տըր: Խաթիմէ
մագամընտա տէրիմ քի, պէնճէ քեաֆի տիր քի
խրիթթիյանլըզ պէնիմ տէրտ ու էլէմէլէրիմտէ պա-
նա մու՛ին վէ տէսթիլիր օլուր, վէ պանա սա-
՛իրլէր իլէ պէրապէր վէ սա՛իրլէր ուղրուռնա իչէ-
մէք իչիւն թամմ միւհթաճ օլտըզըմ չէվզ ու դայ-
րէթի պախշ էաիյօր, վէ պէն պու սայէտէ թապէն
օլա պիլտիյիմ գատար մաղրուր վէ միւթէքէպպիր
օլմայօրըմ:

ՄԵՐԵԱԹԻՊ Ի ՝ԱԼԻՅԵՄԻՉՏԵ ԹԵՏՐԻՍ Ի ՝ԻԼՄ
(Լէռն էֆ. Ս. Սէլալէռն, Թալա)

2.

Էվվէլա թա՛լիմաէ թէտէրրիւճ օլմալը. իչպու
թէտէրրիւճ իոէ թալէպէնին զիհնի գապիլիլէթլէրի-
նին չուհուր վէ Բէր-ճէլալէռն սըրայա թէվաֆուզ
էթմէլի: Թէտրիս էտէճէյիմիզ ՛իլմին փրօղրամը
թապի՛աթըն զիհնի գապիլիլէթլէր իչիւն թէրթիպ
էթտիյի փրօղրամա թապի՛ օլմալը. սէնին թէր-
թիպինէ միւթապաղաթ էյլէմէթի իչիւն թապի՛ա-
թը զօրլամա: Ույգուտա օլան իսթի՛աթալարը
նապէհէնկեամ իչլէմէյէ է՛պաքէթմէ, անճագ վազթը
միւնտաիպի կէլտիյինտէ էէալ էյլէմէյէ (ույանտըր-
մագ) չալըչ, վէ հէնուզ ույանմագտա եա ույանմըչ
օլանլար իչիւն աղըր իչ վէրմէ: Օն օն իքի սին-
նինտէ պուլուռնա պիր թալէպէտէ էն չօգ իչ կէօրէն
չէյ մաքիւնալի թէքէրրիւր, իտման վէ հաֆըզէ
տիր: Պու եօլտա չալիլտ մէլէքէ, ՛առէթ վէ մա՛-
լիւմաթ քէսպ էտէպիլիր: Լաքին ֆիքրի մուհաքէմէ
հէնի ույանմագտա օլտըզընտան, պու գապիլի-
յէթէ ՛ա՛իտ աղըր իչլէրին անճագ մուճիպ ի զիյան
իտիլի պէտիհի տիր:

Իմաի մու՛ալլիմին նիւմայիչ եախօտ ֆիլան ՛իլմի
զիյատէ սէվտիյի եախօտ անըն թէքէրրիւրի քէնտինէ
լաղըմ օլտըզը իչիւն վազթօրը պիր ՛իլմի տէրս
վէրմէթի սէզա ի թապիլի տիր: Լիտանը ինկիլի-
զիտէ ՛առի գրա՛աթ վէ թէրճէմէյի եափամայան
պիր սընըֆա հէքտէն ինկիլիզճէ ճօղրաֆիա թա-
պիլ, Սարֆը ՛Օսմանիյի հէնի իթմամ, վէ Ալ-
ճէպրայա պէտ էթմիշ պիր սընըֆա Մէճէլլէ վէրէն
մա՛ալլիմէլէրէ նէ՛ տէյէլիմ:

Վազթը միւնասիպ կէլտիյինտէ ՛իլմի պիր քի-
թապ ինթիլիսապը իչիւն մէքթէպ ՛ալի քէնտի տէ-
րճէթիլի հիտապա ալմալը. մէսէլա, գօլէճլէրիմի-
զին Սաֆօմօր սընըֆընա կիրէ պիլէճէք մէ՛զուռն
չըզարան պիր ՛ալի մէքթէպէ, ՛իլմի հիքմէթ ի-
չիւն Պէզճեանըն Մէպատի ՛իլմի հիքմէթի, եա
կէյճին Մուլթաթար Ֆիզիլքի, եախօտ պոռնլարա
միւսալի պիր քիթապ քեաֆի տիր:

՛Ալլէլուռմ մէքեաթիպ ՛ալի ՛ալիյէտէ թալէպէյէ
պա՛ղը ՛իլուռմըն ճէպաթի վէ պու մէպատինին
տահա զիյատէ մուլթաթարը թէֆիհիմ էտիլիր: Իմ-
աի միւպթէտիլէրէ մէպատի ՛իլուռմըն թէֆի-
մինտէ պիլիւնմէթի լաղըմ օլան խոսոսողթըն պա՛-
ղընըն զիքը էալիմ:

Տէրս թալէպ էթմէք սըրաթընտա մու՛ալլիմ
քէնտի միւպթէտի թալէպէսինտէն պիր գօլէճ փրօ-
ֆէսօրընըն թալէպ էթտիյի տէրէճէտէ ուսուլ վէ
գա՛իտէյէ թամմ միւթապաղաթ թալէպ էթմէմէլի

տիր, 'Արգ օլունան սիւ'ալլար շակիրտի տիւշիւն-տիւրիւր նէվ'տէն օլմալը. լաքին աօլղուն իֆատէ, մուշիքեաֆ (ինճէտէն ինճէյէ) թա'րիֆ վէ թահափա թալէպ էյլէյէն սիւ'ալլար միւպթէտի իշիւն միւ-ֆիտ օլսմալ:

Թէճրիպէ վէ Նի-մուշէյէ: Շու մա'լիւմ քի, իպ-թիտա'ի թա'լիմտէ մէհմա էմքէն թալէպէնին հալ-վասը խամսէ ի գահիրէսինէ միւրաճա'աթ շարթ տըր: Հէտասէթ ի սիննտէ գիհնին ա'լա իսթի-տատարը հէնուզ գուհուր էթմէքտէ օլուպ, էն չօգ էյլէյէն հալվասը գահիրէ տիր: Չօճուղըն ճիւմէ ի 'առապիյէսի իսէ սիւր'աթլէ պէօյիւմէք-տէ իքէն, 'ալի իսթի'տատարընն իսթի'մալընա թէհամմիւլ էտէմէզ, միւթէզարրիւր օլուր: Մա'մաֆիհ հէր հանկը պիր սիննտէ մա'լիւմաթըն Կիլի, 'ս- 'այէն վէ 'ս- 'էսուր օլմասը 'սիլ' վէ 'աշիւ թարգտա թէֆէհիւմ էտիւմէսի իշիւն վազըթա ի էհսէն եի-նէ հասսէլէրիմիզ տիր: Շու հալտէ մատտի ու-սուր մա'նէվիյէ տա'լիւմա թէգատտիւմ էթմէլի-նիւմունէ վէ թէճրիպէյէ միւմքին մէրթէպէ չօգ օլմալը. հասսէլէր իլէ անլաշըապիլէն պիր գա'իտէ եա մէպտէյի եախօտ պիր հազիգաթը իլք տէֆ'ա թա'րիֆ վէ թահափա տօլա չալըշմա:

Ամմա թէճրիպէ վէ նիւմունէտէ կէօրիւլէճէք մէպափի, էսպապ վէ հագա'իգէ էհէմմիյէթ վէրմէ-յիպ, մէզքիւր իքի վասըթա իլէ շակիրտանը միւ-թէհայեիւր գըլըպ, Կիլի ճէլպ էտէր իսէք, 'իւմի օ-յունճազ էթմիլ օլուրըզ: Պու վէսա'իթ ի ճալիպէ իլէ շակիրտանըն տիգգաթը ճէլպ օլունմըշ իքէն, կէօրաիւլէրինին թա'րիֆ վէ թէֆօրիինին ճիւսըլ վէ ճիւլիւննըն սիւ'ալ էթմէզ, անլէրի լազըմ օ-լան էսառա պառտըրմալ իսէք, կէրէք պիգի վէ կէրէք անլէրի ալտաթմըլ օլուրըզ: Նիւմայիլ թէտ-րիս տէյիլ տիր:

Վէթ-յի': Տէրօտէ գիքր օլունան վազը'ալար թալէպէնին եէվմի 'էօմիւլնտէ միւշահատէ էյլէտի-յի 'աթ վէ 'աֆէ նէվ'տէն օլմալը, վէ վազթըն չօ-ղու անլէրին թէֆօրիինէ վէրիւմէլի. պա'տէհու եէնի վէ միւրէքքէպ վազը'ալար թալէպէնին էվ-վէճէ մա'լիւմիւ օլան սաֆի վազը'ալարա բապթ էտիւմէլի: Չօգ տէֆ'ա տէնիլտիյի իւզրէ, 'անմա-լիւմէ ճիւլիւմէն», «միւրէքքէպէ պէսիթ-տէն» եօլա չըգմալըլըզ: Թալէպէ տահա էթրա-ֆընտա օլան վուգու'աթ ը 'առիյէի թէֆօրիէ զայր ի մուգթէտիր իքէն, պէօյիւմէք վազը'ալար կէթիւրմէք իշիւն, խարիճէ, էվրօփա վէ Ամէրի-գայա կիտէն նաֆիլէյէ եօրուլուր: հէլէ պիլիլ սաթմազ գասաթըլա միւթէ'առտիտ վէ ուզուն բազամը մա'լիւմաթ ի'թասը մուճիպ ի խէնտէ տիր:

Ասըլ մատտէնին թէֆէհիւմիւ իշիւն եէնի պիր նուր 'աքս էթմէյէն հալէր, վէ թառնիֆ էտիւմէմիլ վազը'ալար ֆիքրի անճազ թահմիլ եա պէլքի տէ թէլ-վիլ էտէր: Թապի'աթըն միւթալա'առը թէտրիս ի 'իւմտէ էհէմմ պիր մէվգը' թուրթար: Նիւմունէ վէ ալաթըմըզըն նօգսանը իշիւն էթտիյիմիզ չէքվա հազգ տըր: լաքին թապի'աթըն թազտիմ էթտիյի նիւմունէլէր վէ քէնտի ալաթը իլէ եափտըղը թէճ-րիպէլէրէ միւրաճա'աթ էթմէմէմիզ պէօյիւք պիր խաթա տէյիլ մի տիր: Պու էհէմմ, ամմա չօգ տէֆ'ա իհմալ օլունան մատտէ հազգընտա պուրատա սէօ-լէյէմէյիլ: անճազ չու գատար տէրիլ քի, գափու-տան տըշարըյա չըզըպ, պիգի պէքէյէն Վալիտէ Թապի'աթա կիտէճէք եէրտէ, 'ալէսսէվիյէ օտա-նըն իշէրիսինտէ օթուրուպ, Միւլիւն փէնճէրէ-տէն կիրմէսինէ ինթիզար էտէրիլ: Հէր մէքթէպի 'ալիտէ թապի'աթ միւթալա'ա էտիլէպիլիլ:

Թէճրիպէ, նիւմունէ, վէգայի'ի 'առիյէ վէ թա-պի'աթըն միւթալա'առը հազգընտա չու պիր գալ-ֆիքրի տալի 'իւմվէ էթմէք իսթէրիլ: Պունլարըն քեաֆֆէսի 'իւմի ճալիպ կէօսթէրիպ, շակիրտտէ մէ-րազ ույանտըրըր: մա'լիւմաթ վէ հազիգաթլար զիհնտէ մու'այեէն վէ տիրի պիր հալտէ հէք է-տէր, թազէ զիհնլէրէ 'իւմի մախուֆ վէ մէշքիւք պիր մու'ամմա տէյիւ տէյիլ, անճազ սաֆի վէ սէ-ֆալը կէօթէրիլ: Պունլար թալէպէնին կէօգիւնիւ աշար, չէօյլէ քի անլէր էթրաֆլարընտաքի էշեպը եէնի պիր նուր իլէ կէօրմէյէ, 'ալա'իմտէ սէպէպ աբամաղա պաշլարար, հէր չէյ անլէրին կէօգիւնէ չարփար, անլէրի տիւշիւնտիւրիւր: Վէ թապի'ա-թըն ճաղիպէլի վէ սօնըզ քիթապընը սէսսիգէ օգուլուպ թէ'ալիլմէ քէնտի քէնտիլէրին մու'ալ-լիմի օլմալա պէտ' էտէրէր: Էնճամ իսթի'տատար խարիճի վազըթայա միւրաճա'աթ էթմէյէրէք, միւթապիլէն քէնտիլէքէրինտէն իլէյիպ նէմա պուլուրլար քի, զիհնին թէրազգըն տա պու տըր: Միւսմիւր վէ գուվէ ի ֆի'իլիյէյէ մայիք պիր ֆիքր պու եօլտա մէյտանա կէլիլ:

Լաքին պալատէ մէզքիւր թէճրիպէ վէ սա'իլ թարիգլէր վէ եախօտ հէր հանկը պիր ուսուլ իլէ թէտրիտէ շակիրտին քէնտի գապիլիյէթլէրին իսթի'մալա քեաֆի ֆուրսաթ վէրիւմէլ իսէ, մէզ-քիւր սէմէրէ հասըլ օլմալ: Պա'զը մու'ալիլմունըն եափտըղը թէտրիս տէյիլ, անճազ իրատ ը նութգ եա վա'զա եազըն պիր չէյ տիր, եախօտ էօյլէ պիր միւքեալէմէ տիր քի, անտէ էն գըսա սէօյլէյէն ճէվվէթ» եա «Պայը» տէյէն շակիրտ տիր, եա'նի շակիրտէ մէյտան գալմամըլ տըր: Մէքթէպի 'ա-լի շակիրտի իսթի'տատարըն իսթի'մալ իլէ քէս-

պի գուվկէթ վէ մէլէքէ էտէճէք զէմանը մախ-
սուստա իքէն, պիր միւսթէմի՝ օլուր, իշինի՝ մու-
'ալլիմ կէօրիւր իսէ, անըն 'ամիգ վէ զա'իֆ զալա-
ճաղը պէտիհի տիր. պրադ, շակիրտին սէնտէ-
լէյէրէք քէնտի սյազլարը իւզէրինտէ տուրմայա,
էրւրիւմէյէ չալըչսըն:

Իմտի շակիրտինէ «Պա'գ, շու շէօյլէ տիր, կէօ-
րիւր մըսըն, հիսս էտիյօր մըսըն» տէմէ. անճադ
«նէ» կէօրիւրսըն, նէ՝ հիսս էտիյօրսըն, նա'սըլ
օլուր» տէյիւ օիւ՝ալ էթ: Երինէ, անըն քէնտի
Գէտգիգաթըյա ճէմ՝ էթալիյի շէյլէրտէն «էօյլէ ի-
սէ» տէյէրէք, սէն քէնտին իսթինթաճ էթմէ.
անճադ տէլալէթ Եօլու, ազ վէ գըտա սիւ՝ալար
իլէ անա իսթինթաճ էթտիր, զա'իտէ ի քիւլլիյէի
անա պուլտուր: Պիր պէշիւք մու՝ալլիմ շէօյլէ
տէյօր, «Թալէպէնին Եափապիլէճէյի հիշ պիր շէյի
սէն Եափմա» Մէքթէպի 'ալիին միւպիլէտի թա-
լէպէօինէ 'իւմ էօյրէթմէք մուհիմ վէ նազիք պիր
իշ տիր: Պինա՝էն 'ալէյի մատտէ ի թէտրիսէ վա-
գըֆ օլտըգտան մա'տա, ուսուլը թա'լիմին վէ
'իւմ ի բուհը ինսանըն տազիգ զափանինինէ մալիք
օլմադ լազըմ տըր:

ՍՈՆ

Պիր Թէ-ՔԼԻՑ

(Մէհրան էֆ. Բ. Չալէքեան, Թալա)

Մէքթէպէրին թէրազգըսընա մուխասսէ 1904իւն
49նճը նումէրօլը Աւեհաթէրի 'ամմէ թարաֆընտան
միւտազգըսնէ միւթալա'ա օլուհուր իսէ, հագի-
գաթը հալտէ անտէն փէք 'ալի ֆիքըր վէ միւֆիտ
տէրօլէր ալընաճաղը պէտիհի տիր: Անըն հէր օգուհան
մահալտէ նէ գատար ֆա'իտէ մէյտանա կէթիւրէճէ-
յինի խայալ էթմէք, 'ամիգլէրի իշիւն զայր ի միւմ-
քին հալաթտան մա'տուտ օլտըղը կիպի, թէ՝ սրի-
նին 'անգարիպ հուսուլփէզիր օլաճաղը զաննը գա-
վիսինտէ իմ: Մա'մաֆիհ իշպու թահրիրաթըմէ Ա-
ւեհաթէր գրա'աթ էտէն պիւճիւմէ քէսանա, վէ
խուսուսա խանճկեան հէմ շակիրտանա ֆա'իտէ-
լի օլուր զաննը իլէ, շու իֆատէյի էթմէյի ար-
զու էյլէտիմ: Շէօյլէ քի, մէզքիւր 49 նումէրօ-
լը Աւեհաթէրտէ Սիվաս օթէշընընտա թէճէմիւլ-
էտէն մու՝ալլիմէր մէճիւսինին գըտա պիր բիհօր-
թու, վէ հիւսնիւ թէ՝ սրի հագընտա պա'զը միւ-
թալա'աթա իքթիֆա օլուհուր շէյի պէնտ կէօրիւ-
տիւ: Մէզքիւր թէճէմիւլտէ հագըրուհ վա'ըզ վէ
մու՝ալլիմ էֆլէր թարաֆընտան գրա'աթ օլուհան
մէզալէլէր մատտէլէրին էհէմիլէթինէ կէօրէ,
պիլթապի՝ փէք չօգ էմէք վէ զահմէթլէ, վէ վա-
գըթ աարֆըյլէ գալէմէ ալընմըշ օլտըղը հալտէ,

օլաճաղ մը քի իշպու մէզալէլէրտէն տէյիլ Եալընըզ
Սիվաս իսթէյընընտա պուլուհան մու՝ալլիմուհն վէ
էհալի իսթիֆատէ էթսին, անճադ մէզքիւր մէզալէ
Եա թահրիրաթ մէյտանը նէշրիյաթա գոնուլմազ
իւզրէ հէր հանկը պիր զազէթայա կէօնտէրիլպ
թապ՝ էթտիրէրսին: Վէ էկէր հագիգաթը հալտէ
միւսուսիպ, հէմ միւֆիտ թարիգ վէ ուսուլ իրա՝է վէ
թալա'ա էտէն միւթէ՝ալլիմ վէ զայր ի միւթէ՝ալլիմ,
էրէք վէ գատըն իսթիֆատէ էթսին, Եախօտ ան-
լէրին օրատա պէյան էյլէմիշ օլտըզլարը էֆքեար
վէ թէսալվուրաթ գրիթիգայա շայան իսէ, օլաճ-
աղ մը քի պու կիպի թա'լիմ ու թէրպիյէ մէս՝է-
լէսի իշիւն, 'ալէմ ի ինսանիլէթէ էտէճէյի խըտ-
մէթտէն տօլայը զազէթալարըն սիւթուհլարը ա-
չըգ օլտըղը հալտէ, էհլ ի գալէմ հէմ իգթի-
տարանըն, էգճիւմէ Բօպէրթ, 'Այնթապ, Մէր-
զիֆուհ, իսարփուլ զօլէնլէր փրօֆէսօրլարը, վէ
տիկէր մէքթէպի 'ալի մու՝ալլիմ վէ մու՝ալլի-
մէլէրի անլէրի թէնգըտէ, հէր ճահիլ մու՝ալլիմ
վէ մու՝ալլիմէյի հագիգի թա'լիմ, ուսուլը թէտ-
րիս վէ էլսինէ թահսիլի պապընտա, շահրահ թէ-
րազգըյա իրշատ էյլէսին, վէ հէր քէսի ֆիքըրինտէ
անլէր հագընտա լայըզը վէճի իւզրէ պիր իտէալ
սահիպ վէ սահիպլէրի էթմէյէ մուհիպ վէ վասը-
թա օլուհուր:

Փրօֆ. Լեւոնեանըն պէյան էյլէմիշ օլտըղը «Փը-
րօղրամ» սէրլէվհալը պէնտինտէ օլան միւթալա-
'ասը փէք տօղրու հէմ տախի շայանը թահսին
տիր: Վէ հաթթա անտէն զիյատէսի տախի
'իւլվէ օլուհա պիլիւր: Նիւնքի ազ պուհուգ օ-
գուհուշ, վէ ֆիքըրլէրին քէնտի քէնտիլէրինէ քի-
թապլար վէ զազէթա մէշգ վէ միւթալա'ա է-
տէրէք թէրֆի՝ էյլէմէյէն մու՝ալլիմ վէ մու՝ալլի-
մէլէրտէն չօգլարընըն ճօղրաֆիա ի թապիի տէրսի
վէրմէքտէ օլտըզլարըն պիլիւրիմ: Տէրօ ալան չօ-
ճուգ իսէ, կէրէք մաթէմաթիքտէ, կէրէք լի-
սանտա զայէթ զաիֆ, 'Օսմանլըճա սարֆ օգու-
մամըշ վէ պիլմէզ. 'աճա՝իպ տիր քի, չօճուգ շու
հալ ու քէյֆիլէթտէ ճօղրաֆիա ի թապիի քիթա-
պընտա իսթիմալ օլուհան 'Արապի, Փարսի լու-
զէթլէրին մա'նաթընը՝ մը, Եօզսա ասըլ թա'րիֆի
մի էօյրէնէճէք:

Մէքթէպի 'ալի միւսթէհիլէրինտէն պիր կէնճ թա-
նըրմ քի, 'ատի պիր քէօյ մէքթէպիտէ ինկիլիզէ
լիսանտա օլուպ, էփէյիճէ Եիւքթէք պիր Մաթէմաթիգ
քիթապընտան, մէս՝էլա, Օրմիսթօն 'իւմ ի հիսապը
քիթապընտան տէրօ վէրսէմ ֆա'իտէլի օլուր տէյիւ
խայալ էտիյօր իտի: Բէզա պիր պաշա միւսթէհի
տահա պիլիւրիմ քի, մու՝ալլիմի պուլուհանըղը մէք-
թէպտէ քէնտի իքմալ էթտիլի մէքթէպին փրօկրամը

կիպի պիր փրօղրամ ետփըլըպ, «Պիր չակիրա 'ա-
լի մէքթէպէ կիթմէքթիզին պուրառա օրանըն տէրս-
լէրինի իքմալ էտէնէք» տէյիւ, ալթընա շէրս վէր-
միշ տիր: Հանկըսընը թա'տատ էտէլիմ: Վար էօյլէ
մէ'զուկըմըզ քի, քէնտիլէրի անճագ ֆիլանճա
պիր շէյտէ մէհմա էմքէն մա'լիւմաթ քէսպ էթմիշ
իքէն քէնտիսինի տէհրին պիր ֆէյլէսուֆու նա-
զարը իլէ թանըր: Լաքին թէ'էսօիւֆ օլունուր
քի, էլիստէ տէ գօճաման գօլէն տիփլօմասը պու-
լունտըզը հալտէ, չակիրառէ տէրս վէրտիլինտէ
'իյրապը անվալը իսմ, 'Արապլը անվալը իսմ,
Հատէս եէրինէ Հուտուս, Շիպի ֆի'իլ եէրինէ
Շէպի ֆի'իլ, վէ դայրիհա էօյրէտիր: Պու իսէ մու-
'ալիմին չակիրալիյի վազթընտա օլան տիգզաթ-
ըզլըզընտան եա հէր նազըլ իսէ սընըֆընտան եու-
վարանտըզընտան, վէ եա պուշա միւմասիլ սէհ-
վիյաթտան նէշ'էթ էտէր, եա տա պու' զաննը-
մըզճա, պաչգա պիր շէյ օլմայըպ, անճագ ֆիքըրի
թա'լիմին վէ ուտուլը թա'լիմին էլան 'առի մէք-
թէպլէրիմիզտէ օլան նօգսանը տըր: Իմտի,
ֆրօֆ: Գրիգորեանըն մէզըլըր նումէրօլու պէն-
տինտէ օլան պէյանաթը մուճիպ' պու խու-
սուստա սթէյընլարտա էտիլմէսի արզու վէ թա'վ-
սիյէ օլունան թէճէմմիւ'լէր ֆա'իտէտէն խալի օլ-
մազ իսէ տէ, մէզըլըր թէճէմմիւ'լէրտէ գրա'աթ
օլունանլար տախի թա'պ' օլունանագ օլուր իսէ,
տահա' ազ մը ֆա'իտէյի միւնթիճ օլանագ տըր:

Պու կիւն էվրօիտա պախուսուս Ամէրիգա-
տա թարիգ ի թա'լիմ, ուտուլը թէտրիս, ճօղրա-
ֆիա, մաթէմաթիգա, րէսմ, մուսիգի ուտուլարը
իւզէրինէ սէնէտէ գա'շ եիւզլէրնէ քիթապ թա'պ' ու
թէմսիլ օլունմագտա: տահասը վար, պու խու-
սուստա գա'շ դազէթա նէշր օլունարագ, կէրէքմու-
'ալիմին վէ կէրէք չակիրաթին էլինտէ հէր հաֆթա
եա 15 կիւնտէ պիր պուլունմագտա տըր: Լաքին
աճընըրըզ քի, դազէթամըզըն պուլունմագտըզը
շուրտա տուրուս, թա'լիմ իշիւն էսքի գէմանտան
գալմա րիսալէ պէօյիւքլիւյիւնտէ թա'լիմ թա'լիմ
նամ քիթապտան մա'տա հիշ պիր շէյիմիզը եօզ տըր:
Իմտի տէյմէ'զ մի քի պու խուսուստա մուզթէ-
տիր գէվաթըն եազմըշ օլտըզը պիր քիթապ իսթէր
ինկիլիզէտէն, իսթէր Ֆրանսըզճատան, հանկըսը
ֆա'իտէլի օլանագ իսէ, թէրնէմէ վէ թա'պ' օլուն-
սուս: Հէմ տախի Ա-ե-ա-թէրին սիւթուկընտա
պու պապտէ պա'զը տէֆա օլտըզը կիպի, Կահ-
շէյա-է չօզ, հէմ ֆա'իտէլի պէնտլէր պուլունսուս:

Իշպու պէնտլէրի եազըպ, եա տա պաչգա Ֆը-
րանսըզճա եա ինկիլիզէ գազէթալարտան իզթի-
պաս վէ պիր ազ տա 'իւսվէ էտէրէք, եազանագ
նիշէ առէմլէրիմիզ վար քի, քիւշէ ի ինզիվայէ չէ-

քիլմիշ տիրլէր: Րէճա էտէրիզ քի, անլէր պու
խուսուստա Գիսալըն (Պատ. Պետիկեան) գալէմինէ
խիթապէն եազտըզը շիրտէ պէյան օլունան արզու
կիպի, գալէմլէրինի էլլէրինտէն պըրազմայըպ, էվ-
լապարըմըզըն թէրազըզ, վէ ֆիքիլէրինին թէրպի-
յէսինէ իսթի'մալ էյիսինլէր: Քէգա խաթիմէ հա-
լինտէ եօզարտա զիքը էթտիլիմիզ կիպի, Սիվա-
տա օգուստա րուհանի վէ ֆէննի մէգալէլէրին տա-
խի դազէթալարա իրսալ իլէ թա'պ' օլունմալարընը,
վէ պէօյլէնէ պու շիւ'պէյէ միւպաշէրէթ օլունմասը-
նը, էկէր անլէր էրմէնիճէ լիսանտա իսէ, Թիւրք-
ճէյէ թէրնէմէ օլունարագ, հէր իքի լիսանտա տախի
թա'պ' օլունմասընը 'անհալէնէ թէքլիֆ էտէրիզ:

ԿԱՐԱՊԵՏ Ա.ՂԱ ՊԱՐՍԱՄԵԱՆ (Յ. Գ. Գ.)

'Այնթապըն Ինճիլի ճէմա'աթը միւ'թէպէրա-
նընտան Կարապետ աղա Պարսաման Յունվ. 28է
միւսառըֆ ձիւմ'ա էրթէսի կիւնիւ վէֆաթ էյլէ-
միշ տիր: Միւթէվէֆֆա ի միւմալիէյի ֆազիր պիր
կէնճ իքէն, սայ ու իգտամը, թիճարէթտէ զէ-
քեալէթի վէ իտարէճիլիյի սայէսինտէ էփէյի պէօ-
յիւք պիր սէրվէթ երզմազլէ պէրապէր, էհալի ա-
րաքընտա հազգանիլէթիւրվէր վէ միւսթագիմ պիր
թիւճճար մագամընտա փէք եիւքսէք պիր նամ
գազանմըշ իտի: Միւմալիէյի հազգ վէ իսթիգա-
մէթ գա'իտէսինէ օլ դառար րի'այէթ էտէր իտի
քի, պա'զէն մէրհամէթ վէ ֆէտաքեարըզըն միւ-
տալսէլէ էթմէսի մէ'մալ օլունան սըրալարտա պի-
լէ հազգ գա'իտէսինէ իթթիպա'էն իլլէմէք թէհի-
քէսինտէ պուլունըր իտի: Փէտէրի 'Այնթապըն էն
իւք Ինճիլի քիլիսէ ա'զասընտան վէ փէք տինտար
պիր զաթ օլտըզը կիպի, Կարապետ աղա տախի
Ինճիլի քիլիսէյի փէք սէվէն, վէ անըն դայրէթլի
պիր ա'զասը իտի: Սէնէլէրնէ միւստէթ 'Այնթապ
ֆրօթէսթանլարընըն միլլէթ մէճլիթի րիյաթէթինտէ
պուլունմագլա պէրապէր, քիլիսէսինին Հօզարար-
ճու մէճլիսինտէ տէ ա'զա իտի: 'Է պու իքի մէվ-
զըլէրտէ տախի ճէմա'աթըն մա'նէվի թէրազըզ-
ըր իշիւն էլինտէն կէլէն խըտմէթին իֆասըն
տան կէրի տուրմագ իտի: Քէնտիսի եիւքսէք տէ-
րէնէտէն թա'լիմ կէօրմէմիշ իտի իսէ տէ, մէքթէպ
վէ մէ'արիֆ իշիլնէ մէրագ կէօթէրիլ, վէ միւթէ-
նէվլի' թարիգլէրլէ օլ ուղուրա խըտմէթ էտէր ի-
տի: Սէվինիլի իզ քի, միւմալիէյի ճէմա'աթը արա-
սընտա մէ'արիֆին թէրազըզընտա թա'սսիս օլուն-
մագ իւզըրէ, վաթիյէթնամէսինտէ պիր մըզտար
ազլէ վազֆ էյլէմիշ տիր: Ճէնագէ ալայը կիրակի
կիւնիւ իճրա օլունմըշ, Գայաճըզ քիլիսէսինտէ

հէր միլիթոն 'ազիմ պիր իգտիհամ հազըր պու-
լունտըը հայտէ, Վեր. Փափազեան Փիլիպ. 1. 21
-24 իւզէրինէ պիր վա'զ իրատ էթմիշ տիր:

Իւմիտ էտէրիզ քի, միւմաիլէյիին էվլաուարը
փէտէրլէրինին քէնտիլէրինէ վէրտիրտիյի եիւքսէք
թա'լիմ ու թէրպիյէ, վէ թէրք էյլէտիյի սէրվէթ
իլէ քէնտի քիլիսէ վէ ճէմա'թլարընա փէտէր վէ
պէոյիւք փէտէրլէրինտէ' տահա գիյատէ խըմմէթ
իֆասընա մուգթէտիր օլաճագ տըրլար:

ԿԻՐԱԿԻ ՄԵՔԹԵՊԻ ՏԵՐԱԼԵՐԻ

ԿԻՐԱԿԻ ԷՍԱՐԵԹԻ

Յովհ. 8. 31-40.

1416 թ. Դեբ. 19, 1905

Յովաննէս ինճիլինին պաշլըճա հէտէֆի մագ-
սուտարընտան պիրիսի Գրիստոսըն քէնտի միւ-
լէթի թարաֆընտան բէտտ օլունմըշ իտիյինի, վէ
անըն պու վէճիլէ բէտտ օլունմասընըն էսպապը
մուճիպէսինի կէօսթէրմէք տիր: Նէհուտիլէրին
Անը Մէսիհ սըֆէթիյլէ գապուլ էթմէք իշիւն քեա-
ֆի վէ վաֆի սէպէպլէրի վար իտի: Անլէր գալ-
մըն պիր փէյլամպէր մագամընտա գապուլ էթմիշ
օլաըը Յովաննէսին չէհատէթիինէ մալիք իտիլէր:
Անլէր Գրիստոսըն թա'լիմաթընա տախի մալիք
իտիլէր: Պու թա'լիմլէր օլ դատար 'ալի, օ գատար
փարլագ վէ բուհանիճէ մա'նալարը ճիհէթիլէ օ
գատար 'աճիպ իտիլէր քի հաթթա Սանհէտրին
թարաֆընտան կէօստէրիլմիշ օլան մէ'մուրլէր պի-
լէ «Պու առտէմ կիպի ալա պիր քիմսէ սէօյլէմէմիշ
տիր» տէյիւ չէհատէթ էթտիլէր: Անլէր Յիսու-
սըն ինքեար էտէմէյէճէքլէրի մուճիգլէրինի կէօր-
միւլէր իտի: Պու մուճիգլէրին սայքի հէփիտի
տախի մէրհամէթ վէ չէֆգաթտան նէշէթ էտէն
մուճիգլէր իտիլէր: Եինէ տէ անլէր գանի' օլա-
տըլար, վէ պունըն տա սէպէպի գըսմէն Գրիստո-
սըն քէնտիլէրին գաթէն մալիք օլաըլարը Մէսիհ
թէսալվուրընա մուվաֆըզ օլմամասը իտիյսէ տէ,
անլէրին Գրիստոսը բէտտ էթմէլէրինին պաշ-
լըճա սէպէպի քէնտիլէրին ախազճա պոզուզ հալ-
լէրի իտի: Ալթընըն պապտա օգուտըըմըզ վէճիլէ,
Գրիստոս էվվէլա Գալիլէատա բէտտ էտիլտի: Գա-
լիլէալըլար անըն գուտրէթ ի մուճիգլէրինէսի
իլէ չիֆա պուլմաղա վէ իթ'ամ էտիլմէյէ հազըր
իտիյսէլէր տէ, Անըն Ալլահըն մէլէքիւթիւնէ տա-
'իր օլան բուհանի թէսալվուրընը գապուլ էթմէյէ
հազըր տէյիլ իտիլէր: Նէտիւնի վէ սէքիլինի
պապլարտա 'այնի չէյին Երուսաղէմտէ նէ վէճիլէ
վուգու' պուլաըը հիքեայէ օլունմըշ տըր: Պու

պապլար Բապաըմըզըն պիր գաշ նութզ վէ թագ-
րիլէրինի հալի տիրլէր: Պու նութզլար Եհու-
տիլէր իլէ ազ չօղ միւճատէլէ վէ միւպահասէ նէ-
վինտէն տիրլէր:

Այ. 31. Փրօֆ. Կօտէնին գաննընճա, պու ա-
յէթ իլէ պաշլայան նութզ ու թագրի պունտան
էվվէլէրիլէր իլէ պէրապէր 'այնի կիւնտէ իրատ է-
տիլմէմիշլէր տիր: Պունտան էվվէլէրի այէթլէրտէ
հիքեայէ էտիլտիյի վէճիլէ, Յիսուսըն' քէնտիսինին
տիւնեանըն նուրը օլմասընա տա'իր սէօյլէտիյի
չէյլէրի իշիտէրէք, վէ պունլարըն եալանճը պիր
փէյլամպէրին սէօզլէրի օլմատըզլարընը հիսս էտէ-
րէք, պա'զը քիմսէլէր հէյքէլտէն չըգտըգտան աօն-
րա, պու մէսէլէյէ տա'իր միւգաքէրէ էտէր իքէն,
Յիսուսըն կէրլէքտէն Մէսիհ իտիյի նէթիճէտիինէ
կէլտիլէր, վէ անը Մէսիհ սըֆէթիյլէ թանըմաղա հա-
զըր իտիլէր: Վէ լաքին Յիսուսըն թալէպ էթտիյի
իման պու տէյիլ իտի: Պու միւ'միլէր' պապ 2.
23, 24 տէ գիքը օլունմանլարըն մէվգը'ինէ եթիշ-
տիլէր իսէ տէ, պիզ օրատա Յիսուս «քէնտիսի
անլէրէ ինանմազ իտի» տէյիւ օգուրըզ: Անլէր
պիր մու'ամէլէ ի իպթիտա'իյէտէ պուլունմըշլար
իտի, վէ Յիսուս կէրլէքտէն քէնտիինէ չալիրտ
օլմաղա արգուքէշ իտէլէր, տահա նէ չէյին իճրա-
սընտա պուլունմալարը լազըմ կէլտիյինի անլէ-
րէ պէյան էտիյօր: Պու չէյ ճէկէր սիզ պէնիմ
քէլամըմտա գալըրսանըզ» սէօզիւնտէ միւն-
տէրիճ տիր: Եա'նի անլէր Գրիստոսա հէր 'ազլա-
րընա էտիլքէ իթա'աթ էթմէյիլ, անճագ տէվամ-
լը սուրէթտէ իթա'աթ էթմէլի վէ Գրիստոսըն
քէլամլարընը քէնտիլէրէ տիւսթուր իւլ ա'մալ իթ-
թիլազ էթմէլի իտիլէր:

Այ. 32. Պու այէթլէ Յիսուս քէնտիսինի Մէ-
սիհ սըֆէթիյլէ գապուլ էթմէյէ հազըր օլանլարըն
իմանըն իմթիհան էտիյօր: Եկէր Յիսուս եալը-
նըզ խօշ չէյլէր սէօյլէմէք իսթէմիշ օլաա իտի,
պու սէօզլէրի աղընտան չըգարմազ իտի: «Հագի-
գաթը պիլէճէքսինիզ» Պու քէլամտան միւրատ
'ազի պիլիկիտէն գիյատէ պիր չէյ անլաթմագ տըր:
Ալլահըն հագիգաթընը, օլ հագիգաթը քէնտիսինէ
տիւսթուր իւլ ա'մէլ վէ բէհպէր իթթիլազ էթմէք
սուրէթիլէ պա թէճրիպէ էօյրէնմիշ օլան քիմսէ
պիլիր:

«Հագիգաթ տախի սիզի ազատ էտէճէք տիր»
Անճագ Ալլահըն հագիգաթընա պու վէճիլէ քէնտի
հայաթընտա պիր գուվվէթ մագամընտա մալիք օ-
լան քիմսէ' կէրլէքտէն ազատ օլան քիմսէ տիր:
Օ կիպի պիր քիմսէ կիւնա' էտարէթիւնտէն ազատ
տըր, վիճտան 'ազապ վէ թէվպիլինտէն ազատ,

չիւպհէ վէ վէսվէսէտէն ազատ, մահքիւմիյէթ-տէն ազատ տըր:

Այ. 33: «Անլէր... ճէվապ վէրտիլէր» Պա-զըլարըն իտտի'աւընճա, պու սէօզիլէ օրատա պու-լունան հէփ Եհնուտիլէր անլաշըլըր իսէ տէ, Փրօֆ. Կօտէ իլէ տա'իլլէրին զաննընճա, պու սէօզլէ եալընըզ Յիսուսա իման էտէն Եհնուտիլէր անլա-շըլըր: Պու Եհնուտիլէր Յիսուսըն քէնտիլէրի տիւշար էյլէտիյի իմթիհանա տալանամատըլար: «Հիշ պիր վագթ քիմսէյէ գուլլըզ էթմէտիք» քէ-լամը՝ Եհնուտիլէրին սիյասի անվալը հագգընտա սահիհ տէյիլ իտի: Անլէր Մըզըլըլարա, Պապէլի-լէրէ, Իրանլըլարա, Եոնանիլէրէ թապի՝ օլմուշ իտիքլէրի կիպի, օ զէման տախի Րօմալըլարըն թահթ ր թէպա'իյէթիւտէ պուլունմագտա իտիլէր: Րուհանիճէ մա'նատա, անլէրին էճատաը՝ չօգ տէֆ'ա փաթփէրէսթանէ 'իպատէթ էտարէթիւտէ պուլունմըլար իտի:

Այ. 34: Պու այլթ' ինսանլարըն հալ վէ թէճ-րիպէլէրինտէ էն միւտհիշ վագը'ալէրտէն պիրիտիւնի պէյան էտիյօր: Իպթիտա մահգա կիւնահտան ալ-տըղը զէվզ ու էյլէնճէ իշիւն կիւնահա թէսլիմի նէֆս էտէն քիմսէ՝ սօն սօնուլտա անըն քէնտի ամիրի օլմուշ իտիլէրի անլար: Իշթէ պէքրիլէր, թամաքեարլար վէ կիւնահաքարանէ մէսլէքէ սա-լիք օլանլարըն ճիւմլէսի պու հալէ տիւշար օլուր-լար: Կիւնահ էտարէթի գատար զալիմանէ պիր է-տարէթ եօգ տըր: Ֆէնա խուշ վէ 'առէթ գայտ ու պէնտլէրի գատար չէթին զըրըլըր հիշ պիր գայտ ու պէնտ եօգ տըր:

Այ. 35: Խանէ խալըլ արասընտա իքի սընֆ վար տըր: պունլարտան պիրիսի գուլլար տըր քի, 'ա'իլէ իլէ տա'իմի 'ալագալարը եօգ տըր: Անլէր՝ անճագ էֆէնտիլէրի քէնտիլէրի իսթիխտամ էթ-մէք իսթէտիյի միւտտէթճէ խանէտէ գալըլար, վէ էֆէնտիլէրի հէր նէ զէման իսթէրսէ, անլէրի թարտ էտէ պիրի, եախօտ սաթա պիրի: Օլ Եհնուտիլէր կէրշի Աքրահամ նէսլինտէն իտիյսէլէր տէ, Աքրահամըն Րուհանի գիւրրիյէթիւտէն տէյիլ իտիլէր, վէ անլէրին Ալլահըն գալմը իլէ տա'իմի պիր 'ալագալարը եօգ իտի: «Օղուլ իլէլէպէտ գա-լըր» Պուրատաքի մուգայէսէ՝ խանէ գուլը իլէ օղուլարտան հէր հանկի պիրիսի արասընտա տըր: Օ սէպէպտէն օղուլ քէլիմէսի սօնրա կէլէն այլթ-տէ օլտըղը կիպի, պէօյիւք հարֆիլէ պաշլամագ: Հագիգի միւմինլէր, եա'նի Քրիստոսըն քէլամըն-տա գալանլար՝ Ալլահըն էվատարը վէ վարիտլէրի տիրլէր:

Այ. 36: Պու այլթտէքի Օղուլ քէլիմէսի Քրիս-

տոսը կէօսթէրի: Ճանա ազատլըզ վէրմէք գուտ-րէթինէ մալիք եէկեանէ զաթ Քրիստոս տըր: Է-կէր պիր քիմսէ հագիգաթա խուլուսլէ իթա'աթ էտէր իսէ, վէ էկէր ճան թէվէքքիւլ վէ մուհապ-պէթլէ Քրիստոսա պագար իսէ, օլ հալ ինսանը խաթա վէ կիւնահտան ազատ էտէր:

Այ. 37: Կէրշի անլէր Աքրահամըն գիւրրիյէ-թիւտէն իտիյսէլէր տէ, քէնտիլէրին շէրի 'ամէլ-լէրիլէ Աքրահամըն Րուհանի գիւրրիյէթի օլմա-տըղարընը կէօսթէրալէր: Իշպու ախազի վա-զըր'ա իլէ անլէր ճիւմանի 'ալագա վէ միւնասէպէ-թի մահվ էյլէմիշլէր իտի: Աքրահամ Քրիստոսըն գուհուրընա պիր հագըրլըզ մագամընտա մինթարաֆ իլլահ տա'վէթ օլունմըշ իտի: Աքրահամըն պաշլը-ճա շան սւ շէրէֆի Քրիստոսըն ճէտտի օլմասըն-տա իտի: Շիմաի իսէ Եհնուտիլէր Քրիստոսըն զաթլինի սրայօրլար իտի քի պու քէյֆիլէթ ան-լէրին քէնտիլէրին պէօյիւք ճէտտլէրիլէ նէ գատար ազ միւնասէպէթլէրի օլտըղընը կէօսթէրիյօր իտի:

Այ. 38: «Պէն Փէտէրին եանընտա կէօրտիւ-յիւմիւ սէօյլէրիմ» Պա'զըլարըն զաննընճա, պու-րատա Քրիստոսըն էգէլիյէթտէ Փէտէրինին եանընտա իքէն կէօրմիւշ օլտըղը շէլլէրտէն պահա էտիյօր իտի: Փրօֆ. Կօտէնին զաննընճա իսէ պու սէօզ-լէր Քրիստոսըն ինսան հալինտէ կէօրմիւշ օլտըղը հալ ու թէճրիպէլէրի կէօսթէրի: Օ պիր օղուլ քէնտի փէտէրիլէ օլտըղը կիպի, Ալլահ իլէ հէր կիւն իխթիլաթ վէ իւլֆէթ էտէրէք եաշար իտի, անըն հայաթը օլ իւլֆէթ վէ իխթիլաթ իլէ պիր շէքլ ու սուրէթ ալմըշ իտի, վէ անըն էօյրէթտիյի հագիգաթլար՝ օլ իւլֆէթ վէ իխ-թիլաթ իլէ էօյրէնմիշ օլտըղը հագիգաթլար ի-տիլէր: Պէլքի պու քէլամ պալատէ զիքր օլունան հէր իքի մա'նայը տախի շամիլ տիր: Էգէլիյէթտէն պէրու մէվճուտ օլա կէլէն իխթիլաթ վէ միւնա-սէպէթ՝ թէճէսիւտտէն սօնրա տախի տէվամ էյլէ-տի: Քրիստոսըն թա'լիմլէրի՝ անըն քէնտի Փէտէ-րի իլէ օլան 'ալագա վէ միւնասէպէթիւտէն նէշ-էթ էթմէքտէ իտի: Տիւշմէնլէրինին շէրի Ֆի'իլ ու մու'ամլէլէրի քէնտիլէրին փէտէրի Շէյթան ի-լէ օլան 'ալագա վէ միւնասէպէթլէրինտէն նէշէթ էթմէքտէ իտի: Քրիստոս շախսի պիր շէյթան մէվճուտ տըր, վէ հէփ առէմիլեր եա Ալլահա եա տա շէյթանա թապի՝ տիրլէր տէյիւ թա'լիմ էթ-մէքտէ տիր:

Այաթ 39, 40: Պու այլթլէր կէօսթէրիլէր քի Եհնուտիլէր էն 'ալի մա'նատա Աքրահամըն էվա-տը տէյիլ իտիլէր: Օ Ալլահա միւթի՝ օլուպ, քէն-տիտինէ պէյան օլունան թարիգտէ եիւրիւմիւշ ի-տի: Անլէր գաթլ գառտ էթմէքտէ իտիլէր, վէ օ տա Ալլահըն քէնտի հագիգաթլընը պէյան էթմէք իւզրէ կէօնտէրմիշ օլտըղը առէմին գաթլինի գառտ էտիյօրլար իտի:

ՇՈՒՊՈՒՆԱԹ Ը ՍԻՅԱՍԻՅԷ

1905, փետր. 12/25

ՏԱԽԻԼԻՑԷ

Տերիսա՝ Գաթը չէվքէթսիմաթը հազարէթի փառիշահինն քերիմէի սէնիյէի միւլիւ-քեանէլէրի Նա՛իլէ սուլթանն 'ալիյէթիւ շան հազարէթիւրիյէ 'Ատիլիյէ նազըրը փաշա հազրէթիւրինն մախսուսը շուրաի տէվլէթ ա՛ղասընտան 'Արիֆ Հիքմէթ պէյ էֆ. հազրէթիւրինն էմրի մէսնուսը 'ազալէրի գարիպէն իճրա օլունմագ իւզրէ, նամ-զէտիլիւրինն իճրասընա միւսա՛տաէի սէնիյէ շա-յան պուլուրըմըլ տըր: — Գաթը հազրէթի փա-տիշահիյէ Գուլպան պաշրամը միւսսէպէթիյէ Հա-պէյ իմփէրաթօրը հազրէթիւրի տախի պիր թէլէկ-րաֆնամէ քէշիտէսիյէ 'արզը թէպրիքեաթ էյլէ-միշ, վէ թարաֆը էյրէֆի հազրէթի շէհրիյարիտէն պիր թէլէկրաֆնամէ ի հիւմայուս շէրէֆէշիտէսիյէ պէյանը թէշէքքիւրաթ պուլուրըմըլ տըր: — Շէհ-րիմիզէ օղրատըգտան սոնրա Օտէսայա 'ազիմէթ էթմիշ օլան փօրթ Արթիւր մուհաֆըզը շէն. Շթօ-սէլին Գալաի Սուլթանիյէյէ միւվասէլէթի վաթըլը սէմ'ի հազրէթի փառիշահի պուլուրըմասը իւզէ-րինն վէրիլէն էվամիրի մախսուսէյէ պինա՛նն Պահրը սէֆիտ մուհաֆըզը փաշա հազրէթիւրի Գալաի Սուլթանիյէտէ, վէ միւմարիլէհին Տերի-սա՛տաէթի միւվասէլէթինտէ, թէշիլիֆաթը 'ուսու-միյէ նազըրը Իպրահիմ փաշա հազրէթիւրի Րուսիա սէֆարէթիսանէսինտէ քէնտիսիյէ միւլազաթ էտէ-րէք, մաթպուլընա սատագաթ վէ հիւսնի խըտ-մէթ էթմիշ օլաըզընտան, վէ պուստան տօլալը թագադիր թապիի պուլուսընաըզընտան, վազիֆէի 'ասքէրիյէսինն հիւսնի իֆա իլէ մաթպուլընա սատագաթ էյլէմիշ օլմասընտան նաշի, լուծֆէն րայէկեան պուլուրըմըլ օլան իլթիֆաթը Շէհրի-յարիյի քէնտիսինն թէպիւր էյլէմիշլէր, վէ միւ-մարիլէյ տախի 'արզը թէշէքքիւրաթիլ իլթիֆաթը շէհրիյարիյէ նա՛իլիլէթինն Չար հազրէթիւրինն պա թէլէկրաֆ 'արզ էթտիյինն պէյան էյլէմիշլէր տիր: — Սալը կիւնիւ Րուս սէֆարէթիսանէսի քիլի-սէսինտէ Կրան Տիւք Սէրկէյ իշիւն պիր Րուսա-նի խըտմէթ իճրա էտիլմիշ, վէ Հիւքիւմէթի Սէ-նիյէ վէ սիւֆէրաի էճնէպիյէ թարաֆընտան մու-րախսասլար խըտմէթի մէգքիւրէտէ հազըր պու-լուսընալար տըր:

Վէլայաթի շահանէ. Հալէպ վիլայէթինտէ սէնայի' վէ զըրա՛թըն էպպալը թէրագըրընն իսթիք-մալը իլէ նազիլիյաթըն սուհուլէթլէ իճրասը զըմ-

նընտա լազըմ կէլէն եօլարըն ինշասը վէ սա՛իր նաֆի' ուսուրըն թէ՛սիսի խուսուսաթըլլէ թէ-վէղղուլ էթմէք իւզրէ, պիր գոմիսիօն թէշէքքիւլ էթմիշ, վէ մէգքիւր գոմիսիօն պահա օլունան ու-մուրա տա՛իր իքի րաիօրթ գալէմէ ալարագ մա-գամը վիլայէթէ թագադի էյլէմիշ տիր: — Պաղ-տատ շմէնտըֆէրի Չնճի շիւպէսինն ինշասը հազ-գընտա հիւքիւմէթի սէնիյէ իլէ գուսփանեա արա-սընտա միւզաքէրէյէ պաշանմըլ տըր: Իգրա՛ պու-խապէրի թասիհ էտէրէք տէյօր քի, Հալէպտէն Համայա պիր շմէնտըֆէր խաթթընն թէմտիտի իշիւն միւզաքէրաթ իճրա էտիլմէքտէ տիր: — Սայէի հազրէթի փառիշահիտէ Սէլանիք վէ Մանասթըր վիլայէթիւրինտէ սիւքիւն ու ասայիլ պէրքէմալ օլուպ, թէպա՛ա ի շահանէ սընֆլարը իշ վէ կիւն-լէրիլլէ մէղղուլ պուլուսմագտա տըր: — Իթթի-խաղ օլունան թէտպիրէր սայէսինտէ Պաղտատըն փէք չօգ եէրիւրինտէ գօլէրա խաթթալըլը ինտի-ֆա՛ը քիւլլի տէրէճէսինն կէլմիշ տիր: — Պաիրա-տէի սէնիյէ 50.000 դուրուշլըգ օտուսն վէ քէօ-միւր իշթիրա օլունարագ, Րուսիլիտէ պուլուսն միւսթաճիյնէ թէվզի' էտիլէճէք տիր: — Շէհրի վէ գասապալարտա ալաթ ու էտէվաթը ճէրրահիւ-նին ֆըգտանը երկրիւնտէն 'ամէլիյաթը ճէրրահիյէ լայըզը վէճիլէ իճրա էտիլմէտիյինտէն, պէլէտիյէ մէնիլսէրի ալաթը մուզթագիլէյի իշթիրա, վէ հիյն ի հաճէթտէ ի՛արէ էտէճէքլէր տիր:

Մի-Րէնէվլէ. Պուս սէնէ տիւլուսը 'ուսուսիյէ վարիտաթը փէք զիյատէ շայանը մէմնուսիյէթ օ-լուպ, թէվիտի տիւլուսն մուզավէլէսի իգթիգա-սընճա, ֆազլա ի վարիտաթտան Հիւքիւմէթի Սէ-նիյէյէ 'ա՛րա մէպալը 200.000 լիրաի 'Օսմանիյէ պալիկ օլաճագ, վէ մէպալը մէզպուր Մարթ ա-յը զարֆընտա խազինէ ի ճէլիլէյէ թէսիլմ էտիլէ-ճէք տիր: — Ինկիլթէրա ինշա՛աթ ֆապրիգալա-րընա պիրինճի օընֆ թիւրպիլի 16 թօրփէտօ քէ-չըր սըփարըլ էտիլմիշ տիր: Պուսլար պիր տիրէք-լի օլաճագ, վէ 4 պաճայա վէ 2 պէօլիւք է-լէքթրիկ փրօճէքթէօր ալէթինն մալիք պուլուսա-ճազար տըր: — Նէհրիլէրտէ քէլէք իսթի՛մալը մու-ճիպի ֆէվա՛րա օլաճաղընտան, ուսուլը մէգքիւ-րէյի կէօսթէրմէք իշիւն Պաղտատտան ճէլպ էտի-լէն իքի քիլինն էտիլնէյէ ի՛գամը վէ լէվազիմի մուզթագիլէնն թէտարիքի ֆէրման պուլուրը-մըլ տըր: — Շիլէ էթիքէթիւրինն մէպպիտի շէ-րիֆէ րէսմէրիլլէ էսամիսինն վազ՝ էթմէք. կիպի հիւրմէթշիքէնանէ հալաթա մէյտան վէրիլմէմսի զըմընտա լազըմ կէլէնլէրէ թէնպիհաթը էքիտէ իճրա գըլընմըլ տըր: — 1905 սէնէսի Յուսուփարըն-տա Սիւվէյիլ գանալընտան 439 սէֆիւնէ միւրուր էթմիշ, վէ ալընան հաթըլաթ 11,139,898 ֆրանգա պալիկ օլմուշ տըր: — Պուս սէնէ 250,000 ի միւսթէ-

ճավիղ հաճիլերին պա քէմալը հուզուր ու բահաթ հաճիլերի ֆէրիզէլէրինի իֆա էտէրէք մազհարը րէֆահէթ օլմալարը նէգաի հազրէթ ի փառիշա- հիտէ մուծիպի մահզուզիյէթ օլմասըյլէ պու պապաէ Մէքքէ էմիրի վէ Հիճազ վալիսի թարաֆ- լարընտան ասրֆ էտիլէն հիմէմաթ վէ իգա- մաթ՝ լուծֆէն րէհին ի թագաիր ի 'ալի պուլու- բուրըլը մապէյն ի հիւմայուն պալ քիթապէթին- տէն էմարէթ վէ վիլայէթ ի միւշարիլէյհիւմայա թէպիլիզ պուլուբըլմըլ տըր։ — Տէֆթէր ի խազանի իտարէլէրիյէ էհալի ի մահալլիյէ պէյնինտէ մէյ- տանա կէլէն տա՛վալարը մահալլարը մահէմէլէ- րինտէ թա՛գիպ էյլէմէք իւզրէ, թա՛հին էտիլէճէք տա՛վա վէքիլէրինին մուսառազ շէհառէթնամէլի տա՛վա վէքիլէրինտէն օլմասը, վէ պուշլարա վէ- րիմէսի իգթիզա էտէն իւճրէթին մահէմէլէրտէն ասաըր օլսաճա հիւքմ իւզէրինէ վէրիլէճէք ի՛լա- մաթա տէրճ էտիլմէսի լազըմ կէլէճէյի մէրճի՛նճէ գարար վէրիլմիշ տիր։ — Բուսիա իլէ Պուլկարիս- թան արասընտա պիր թիճարէթ մուգալէլէնամէսի 'ազա օլունմըլ տըր։ — Բոտոս իլէ Թարապուլուսը Ղարապ արասընտա թէ՛սիսի ֆէրման պուլուբըլան թէլիլիզ թէլէկրաֆ խաթթը հազգընտա թէտգիզաթ իճրա էթմէք իւզրէ, թէլէկրաֆ ֆապրիզա միւտի- րի Ֆէրիտ պէյ ֆէնճէնպիհի կիւնիւ շէհրիմիզտէն հարէքէթ էթմիշ տիր։ — Տէրիսա՛տէթ թիճարէթ օտասը մէմալիքի շահանէտէ սուն՝ի իփէք իմա- լընա մախսուս ֆապրիզանըն թէ՛սիսինի ֆա՛ի- տէլի սայմայօր, ղիրա իփէքճիլիք՝ պինլէրճէ 'ա՛ի- լէլէրին մէտարը թէայյիւշիւ օլմալլէ, պունլար սուն՝ի իփէք միւրագապէսինտէն պիթթալի՝ միւ- թէգարրի օլսաճալար տըր։ — Փետր. Յտէ Սիւ- վէյիշտէ վէպատան պիր քիշի թուլթուլուպ, վէ- պատան վէֆաթ էթմիշ օլան տիկէր պիր քիմաէ- նին նա՛շը պուլունմըլ տըր։

Փրօ. ճէմա՛ւլը. Տէրիսա՛տէթաէ մազգիմ ին- կիլիզլէրին էն միւսիննի օլան Մր. Ճօրճ Պէյքը կէլէն հաֆթա 83 սիննինտէ վէֆաթ էթմիշ օլուպ, պու հաֆթա ֆազար էրթէսի կիւնիւ տէֆն էտիլ- միշ տիր։ Միւթէվէֆիա ի միւմաիլէյհի կէնճիլինտէ Տէրիսա՛տէթէ կէլմիշ օլուպ, սա՛յ ու ղայրէթի սպէսինտէ փէք վէնկին վէ միւթէպէր պիր թիւճ- ճար օլմուշ տըր։

Հայ Լոս- ճէմա՛ւլը. Կիլիկիա Կաթողիկոսը հազրէթլէրի՝ քէնտի տա՛րիքսինտէ պուլունման քի- լիսէլէրէ Յունվ. 7 թարիլի վէ միւթէնէվի՛ նա- սիհաթլարը հալի պիր 'ուսուսի Կաթողիկոսը էթմիշ տիր։ — Ս. Կաթողիկոս վանքըն ժառան- գաւորաց մէքթէպինի քիւշառ էթմէք նիյէթինտէ

պուլունմարը միւնասէպէթլէ, Շահնազարեան Կա- րապետ վարդապետին վասիյէթի իլէ թէրք էտի- միշ օլան մէպալըն միւ՛էսսէսէ ի մէքքիւրէ իշիւն իսթի՛մալ օլունմազ իւզրէ, քէնտի իտարէթինէ թէսիլմ էտիլմէսինի ֆաթրիզիսանէտէն թալէպ էյ- լէմիշ տիր։ — Տ. Յոփէփ Սրքեպա. Սարահեան ի- րանտա Առաքառական թեմինէ Առաջնորդ թա- հին օլունմըլ տըր։ — Արամ Ատիլ պէյ Մապէյնի Հիւմայուն թէրճէմանլըլնա թա՛հին օլունմըլ տըր։ — Փաթրիզիսանէնին պիւտճէսի մէ՛սէլէօի պու կիւնլէրաէ խուսուսի պիր սուրէթաէ Ս. Փաթրիզ հազրէթլէրինն նազարը տիգգաթընը ճէլպ էթմէքաէ տիր։ — Անալ իսթանպուլու Հը- րանտ էֆ. Գազանճեան ֆարիսին Սէնայի՛ ի նէ- ֆիսէ մէքթէպինտէ րէգապէթէ կիրէն 430 թալէ- պէ արասընտա իքինճի միւքեաֆաթա նա՛իլ օլ- մուշ տիր։ — Կէլէն հաֆթա Ճիւմա՛ տէրթէսի կէ- ճէսի Աղքատասէր Տիկնանց շիրքէթի Պէյօղլունտա պիր պալօ վէրէրէք, պիր չօգ տա՛վէթլիլէր ֆա- գիրլէր 'ալզընա սապահա դատար րազա էթմիշլէր տիր։ Շիրքէթին պու պալօտան հասըլաթը 500 լի- րա դատար պիր մէպալ օլմուշ տըր։

Բոս ճէմա՛ւլը. Ղազէթալարտա օգունմուշ տըր քի, պու եազընլարտա Սինտըն վէրտիյի պիր գարարա կէօրէ, Օրթօտօգալար իլէ Գաթօլիք- լէր արասընտա 'ազա էտիլէն նիքեանը պիր Գա- թօլիք փափառ իճրա էթմիշ պուլունմըլ իսէ, օլ նիքեան ղայր ի միւթէպէր սայլլաճազ, վէ պու սուրէթլէ նիքեան օլունմըլ օլան պիր ֆէրտ Օրթօտօգա քիլիսէսիննէ միւրաճա՛աթ էտիպ, թէք- րար նիքեան օլունմալիլէճէք տիր։ Լաքին Գա- թօլիք ճէմա՛աթընա 'ա՛իտ օլուպ տա, Գաթօլիք քիլիսէսինտէ նիքեան օլմուշ պիր քիմաէ Օրթօ- տօգա քիլիսէսիննի գապուլ էտիպ, սօնրա նիքեա- հընըն ֆէսիս օլունմասընը թալէպ էտէր իսէ, քի- լիսէ օլ նիքեանը միւթէպէր 'ատա էտիպ, լազըմ օլունտա թաթլիզ իշիւն պիր թէրթիպ էտէճէք տիր։ — Պէյօղլունտաքի Բոս իւնաս մէքթէպի պինասընն հէտմ էտիլիպ, եէրինէ 15 աիարթը- մանտան միւրէքքէպ պէօլիւք պիր 'ազար ինշառ մէքքիւր մէքթէպին հէ՛լէթ ի իտարէսի թարաֆըն- տան թէքիֆ, վէ Փաթրիզիսանէ թարաֆընտան թաստիզ էտիլմիշ տիր։ Եէնի պինայա 15,000 լի- րա սարֆ օլունմաճալը թալսմին էտիլիյօր իմիշ։

ՍԱՐԲԱՅԻՑԷ Է՛համը Միւպէտաէլէ Լ. Օ. 97 31

Շարք Տէմիւր Եօլու Թահլիլաթը Յրէք. 128 75

Մէհրիյէ ԴԷ՛. 408 40 Նափօլէօն ԴԷ՛. 87 49

Մէթալէք " 403 Գրիմից " 54 4

Կիւմիւշ Ուֆալլէք 404 30 Լիւրա Ինկիլէլ " 409 37

ԽԱՐԻՃԻՑԷ

Ահա՛ Շաբաթ. Սիւնիքի մուսապիրներին տէն պիրիսի՝ Փօրթ Սա'իտտէ ձէն. Շթօսէլ իլէ միւլա-
գաթընըն շապանը տիգզաթ պիր թափսիւթընը
վերմէքտէ տիր. իշպու միւլագաթտա ձէն. Շթօ-
սէլին էրքեանը հազըր պուլունմըշ, վէ միւլքեալէ-
մէ Բուսնա ձէրէյան էյլէմիշ տիր, զիրա ձէն.
Շթօսէլ Բուսնա տաւն պաշգա պիր լիտանա վագըֆ
տէյիլ տիր. Մուսապիր ձէնէրալա՝ Թաշլըն մու-
հարէպէյէ գատիր տահա 25,000 քիշի իլէ խայլը-
նա էրգազ վէ մուհիմմաթ մէվնուտ պուլունմըղըն-
տան, 'արզը թէսլիմիյէթէ լիւզում հօգ իտի, մէ-
'ալընտաքի պէնտինի թէրճէմէ էյլէմիշ տիր. ձէ-
նէրալ տահա 2 ալ քիֆայէթ էտէճէք ունա մալիք
օլաղլարընը թէսլիմ ու ի'թիքաֆ էթմիշ իսէ տէ,
հաֆթատա աննազ իքի տէֆ'ա աթ էթի եմէքտէ
օլաղլարընը, վէ կէրշի 'արզը թէսլիմիյէթ զէ-
մանընտա 2,000 աթլարը գալմըշ իտիյսէ տէ,
պու աթլարըն մուհիմմաթ վէ էրգազըն նազլի
իշիւն հէր հալտէ մուզթազի իտիքլէրինի պիւտի-
միշ տիր. Միւմաիլէյիին իտաի'ասըննա, Թաշլըն
պիր ինկիլիք սէֆինէսինին խաթթը մուհասէրէյի
հարաբազ, Փօրթ Արթհըրա 7,000 թօնօ ուն կէ-
թիրմիշ օլաղլընա տա'իր պէյանաթը պիւսպիւ-
թիւն վահի տիր. Մէգըիւր սէֆինէսին հաճմը
իտի'ապիսի աննազ 2,000 թօնօ օլուպ, 700 թօ-
նօ գատար ուն կէթիրմիշ տիր. Փօրթ Արթհըր
լիմանընա պիր չօգ 2ին սանտալարը վէ հաթթա
պա'զէն կիւնտէ 50 սանտալ կիրմէքտէ օլաղլը իտ-
տի'ասընա գարշը ձէն. Շթօսէլ տէմիշ տիր քի,
«Հօկտ. այընա գատար պէլքի թէլէկրաֆնամէլէրի
համիլ պիր գաշ 2ին սանտալը լիմանա կիրմիշէր
իսէ տէ, անլէր պիր գաշ եումուրթա վէ փիլի-
լէրտէն պաշգա պիր կէօնէ էրգազ կէթիրմիշէր
տիր. Հօկտեմըրտէն սօնրա, լիմանա աննազ պիր
2ին սանտալը տախիլ օլապիլմիշ տիր. պիր սու-
րէթտէ քի, կիւնտէ լիմանա 50 2ին սանտալը կի-
րէր իտի տէյէճէք եէրտէ, 50 կիւնտէ պիր սան-
տալ կիրմիշ տիր տէմէքլիք տահա տօղրու օլուր.՝
Գուվվէ ի 'ասքէրիյէսինէ կէլինտիքտէ, 'արզը
թէսլիմիյէթ զէմանընտա 25 պին քիշիյէ մալիք օ-
լաճազ եէրտէ, 'ասքէրիյէրինին մըգտարը մուհասէ-
րէնին իպթիտասընտա աննազ 19,688 (տօնանմա
միւրէթթէպաթը պուլունարա տախիլ տէյիլ տիր)
'ասքէրի պուլունմազտա օլուպ, թէսլիմ զէմանըն-
տա պուլունարըն մըգտարը 5,978 էնմիշ իտի. իտա-
թախանէլէրտէ նէֆէրաթ ը պահրիյէ տախի իշլէ-
րինտէ օլարազ, 18,000 խաթթա պուլունմազտա

օլուպ, պուլունարըն 6,000 ի հարալարտան միւլթա-
րիպ պուլունմազտա իտիլէր. Եարալըրա Հօկտ.
այընտան սօնրա նատիրէն իֆագաթ պուլունար
իտի, վէ էնվա'ը 'իլէթլէր տահա զիյաւէ չօգալըպ,
միւհիլիք պիր հէյ'էթ ալաղլար. Մուհիմմաթ ը հար-
պիյէյէ կէլինտիքտէ, վագա'ա տահա պիր մըգտար
խուճապարալար վար իտիյսէ տէ, պուլունար պագը
գալմըշ օլուպ տա գուլլանըլմաղա սալիս պուլունան
թօփարա ուլղուն տէյիլ իտիլէր. Հազընտա օ գա-
տար չօգ չէլէր հազըլմըշ օլան իքինճի խաթթը
միւտաֆա'ա իտիքիքեամաթը աննազ խայալտա
մէվնուտ իտիլէր. 'Ազըպէթ ձէն. Շթօսէլ էրքեանը
հարալըն'իտի ձէն. Բայսըն Բուսլարըն օլսա օլսա,
աննազ 3-4 կիւն տահա մուզալէմէթ էտէ պի-
լիւ իտիքլէրի սէօգիւնիլ թապտիգ էթմիշ տիր.
— Բուսլար՝ ճափօնլարըն միւնթէհա ի եէսար (սօլ)
ճէնահլարընա գարշը պէօյիւք պիր սիւվարի հիւ-
ճումը իճրա էլլէմիշէր տիր. Սիւվարիլէրին մա-
'իլէթլինտէ պիր գաշ պաթարեա թօփ տախի պու-
լունմազտա իտի. Անլէրին իւզէրինէ պիր ճա-
փօն գուվվէ ի 'ասքէրիյէսի հիւճում էթմիշ օլ-
մաղլէ, Բուսլար կէրի չէքիլմիշէր տիր. Թօ-
քիտան չէքիլէն պիր թէլէկրաֆնամէյէ կէօրէ,
ճափօնլար անլէրի թա'գիպլէ, խայլը թէլէֆաթա
տիւշար էլլէմիշէր տիր. Փէթէրապուրկտան չէքի-
լէն պիր թէլէկրաֆնամէ ինթիմալ քի 'այնի ա-
զընճըլըգտան պահա էտէրէք տէյօր քի, իլք կիւն
ճափօնիալըլար մաղլուպ օլմուշլար իսէ տէ, տա-
հա զիյաւէ իլէրիլէմէլէրի իւզէրինէ ճափօնլար
թաքաթընտան գուշապըլմըլար, վէ անլէր մէյ-
տանը մուհարէպէտէ պիր թօփ պրագարագ 'ալ-
տէթ էթմէյէ մէճպուր օլմուշլար տըր. ձէն. Կրի-
փէնպէրկ ֓էթրէսպուրկա 'ալտէթ էթմիշ օլուպ,
պիր գաշ տէֆ'ա Ձարըն էօնիւնէ չըգմըշ, վէ սօն
մաղլուպիյէթին էսպապընա տա'իր իգահաթ վէր-
միշ տիր. Տարը չուրա ի հարալ միւմաիլէյի շա-
յանը թագպիս պուլմուշ, վէ ձէն. Գուրուփաթ-
քինին թալը ու մէսլէքինի թապիպ էյլէմիշ տիր.
ճափօնիալըլար՝ Փօթիլօֆ թէփէսինի Փօրթ Արթ-
հըրտան կէթիրմիշ օլաղլարը պէօյիւք թօփլար իլէ
թօփա թուլմազտա տըրլար. Վլատիվօթթօզ գօ-
մանտանը էհալիյէ խիթապէն պիր պէյաննամէ
նէշը էտիպ, մուհասէրէնին պաշլայաճաղը մէ'մուլը
գալի պուլունտըղընտան, իշարէթ վէրիլտիյի ան-
տէ չէրի թէրք էթմէյէ միւհիյեա պուլունմալարը-
նը իխթար էյլէմիշ տիր. Պալթիգ տօնանմասընը
3իւնճիւ գըսմը տախի հօլա չըգմըշ տըր. Ծանկ-
հայտան խապէր վէրիլտիյինէ կէօրէ, պիր ինկիլիք
իլէ պիր Ալման սէֆինէսի խաթթը մուհասէրէյի

նարարագ Վլադիմիր Կիրիլովիչ չալը՝ արարող
 արք։ Ճափօն թորփէտօպօթլարը անլերի թա՛գիպ
 էլլէմիլլեր տիր։ Ինկիլիզ օէֆինէսի ասւրմուշ վէ
 թութուլմը, Ալման սէֆինէսի իսէ գաշմաղա չա-
 լըմը զալըլընտան, իւզէրինէ աթէշ էտիլէրէք զարգ
 էտիլմիշ տիր։ — Սուրէթ ի զայրի բէսմիշտէ ըիվա-
 յէթ էտիլտիլինէ կէօրէ, Բուսիա աթիտէքի շարթ-
 լարլէ 'ազտը օուլհա հազըր վէ ամատէ տիր,
 չէօլլէ քի Գօրէա ճափօնիանըն իտարէ ի հիւքմ-
 րանիսի թահթընա վազ՝ օլունաճագ արք։ Փօրթ
 Արթիւր վէ Լիտօսեանկ չիպհ ի ճէգիրէսի ճափօ-
 նիայա թէրք օլունաճագ։ Մանչուրիա Չինէ ի'ա-
 տէ օլունաճագ արք։ Աչըգ գափու մէսլէքինէ թէվ-
 ֆիգէն, Վլադիմիր Կիրիլովիչ պիթարաֆ պիր լիման հա-
 լինէ վազ՝ օլունաճագ արք։ Էկէր ճափօն պու-
 շարթլարը գապուլ էթմէյէ վէ թազմինաթ ը հար-
 պիլլէի թալէպ էթմէմէյէ բազի օլուր իսէ, օթազ-
 տիրտէ միւսալէհանըն 'ազտը միւմքին օլունաճագ արք։
 Բուսլար Լիտօսեանկն ճէնուպինտէքի շմէնտըֆէր
 խաթթլարըն թախրիպ էթմէյէ մուվաֆիազ օլ-
 մուշլար իսէ տէ, չարչապուգ թա՛միր էտիլճէք
 տիր։ ճափօնիալըր իլէ Թունկուզլարտան միւ-
 րէքքէպ պիր հէյէթ Սուգաէն իլէ Թիլլինկ արա-
 սընտա պիր շմէնտըֆէր քէօփրիւսիւնիւ թախրիպ
 խուսուսընտաքի ճէհուլէրի պօշա չըգտըգտան սօն-
 րա, տահա չիմալ թարաֆընտա պուլունան պիր
 քէօփրիւ իւզէրինէ հիւճուլ էթմիլլէր, վէ մըգ-
 տարլարընըն ազլըլընա պինա՛էն, Բուս մուհաֆըզ
 'ասքէրլէրի կէրի չէքիլմիշ օլունաճագ, ճափօն-
 լըլարըն մէգքիւր քէօփրիւյիւ հէտմ էթտիլլէրի
 զանն օլունաճագա պուլունմըչ արք։

Իսկիլլէրք։ Գրալըն նութգընա վէրիլճէք 'ա-
 րիգէ ի ճէվապիլլէնին միւզաքէրէսի, հիւքիւմէթին
 զալիպիլլէթի իլէ նէթիճէլէնմիշ տիր։ Մր. Էօգրիթհ
 'արիգէ ի ճէվապիլլէտէ չու թա՛տիլաթըն իճրաքը-
 նը թալէպ էթմիշ, եա՛նի «Մալիլէ մէս՛էլլէսինին պիր
 չօգ ճիհէթլէրի չու կէչէն 2 սէնէ միւստէթինտէ
 քեամիլլէն թէտգիգ ու միւզաքէրէ էտիլմիշ օլուն-
 ղընտան, արթըգ պիլա իհմալ նէթիճէլէնին էհալի-
 նին թապիլպ ու գարարընա 'արգ ու թազտիմ է-
 տիլմէսինի զաթը հաշմէթմէ՛ապլէրինիլտէն իօթիւր-
 հար էտէրիլ,» իպարէսինին 'իլալէսինի թէքիլֆ
 էթմիշ տիր։ Եա՛նի ֆըրգա ի մուխալիֆէ՛ վարլա-
 մէնթօնըն տաղըտըլարագ, տէրհալ եչնի պիր ին-
 թիլապալթ իճրա օլունմաքընը թալէպ էլլէմիշ տիր։
 Իքի կիւն սիւրէն վէ հէր իքի թարաֆըն բու՛էս-
 օսաթ թարաֆընտան իշթիւրաք էտիլլէն պիր միւ-
 պահատէ վէ միւզաքէրէտէն սօնրա, 248 բէյէ
 գարը 311 բէյ իլէ հիւքիւմէթէ պէյան ը իւմն ու

իթիմատ օլունմըչ, եա՛նի հիւքիւմէթ 63 բէյ էք-
 սէրիլլէթ գազանմըչ արք։ Զանն օլունաճագ կէ-
 րէ, պու միւզաքէրէնին նէթիճէսի փարլամէնթօ-
 նըն տաղըլմաքընը պիլա միւստէթ թէ՛խիւր էթմիշ
 օլունպ, չիմաթի փարլամէնթօ տահա պիր չօգ
 սայլար տէվաճ էտէճէք տիր։ — Գօրգ լիմանըն-
 տա պիր զալվաճ (թահթ էլ պահիւր սէֆինէ) իւ-
 ղէրինտէ իշթի՛ալ վուգսւ՛ պուլարագ, զալվա-
 օէ գըսմէն միւսթէրիգ օլունը կիպի, 4 քի-
 չի թէլլէֆ, վէ 11 քիչի տախի մէճրուհ օլունը
 արք։ Մէճրուհլարտան 2սի մօւ՛ախիսալէն վէֆաթ
 էթմիշ օլունը կիպի, 2սի տախի փէք մուխաթա-
 րալը պիր հալտէ պուլունմազտա տըրլար։ — Հիւ-
 քիւմէթ իլէ թէլլէֆօն գուլմիանեաթը արասընտա
 'ազտ էտիլլէն պիր ի՛թիլաֆինամէ մուճէպլինճէ,
 1912տէ ինկիլթէրրատա պուլունան թէլլէֆօնլարըն
 ճիւմլէսի հիւքիւմէթին մալը օլունաճագ արք։

Միւլլէնէլլէ. 1881տէ Մ. Ամէրիգանըն Տէրի-
 սա՛ատէթ սէֆարէթինէ թա՛հին օլունարագ, պիր
 գաշ սէնէ մէգքիւր մէ՛մուրիլլէթի իֆա էթմիշ, վէ
 պիր գաշ ասար ը կիւզիտէնին, էգճիւմլէ Պէն Հա-
 նամըլլէ մա՛րուֆ մէշհուր էսէրին միւ՛էլլիֆի
 պուլունմըչ օլուն ճէն։ Լիւ Ուօլլէյա կէչէն հաֆ-
 թա Ամէրիգաճաքի խանէսինտէ վէֆաթ էթմիշ
 տիր։ — Մաճարիսթան պուլարան ը վիւքէլաթը պի-
 լա թէպէտտիւլ տէվաճ էթմէքտէ տիր։ Պու ա-
 րատա Մաճարիսթան ճէրէյան ը անվալը՝ Ավսթ-
 րիատա զայլէթ մէրագ իլէ կէօգէտիլմէքտէ տիր։
 Ավսթրիա բէ՛թի վիւքէլաթը Պարօն Կալչ տէմիշ
 տիր քի, ճէկէր Ավսթրիա իլէ Մաճարիսթան ա-
 րասընտաքի թահքիմնամէ էսասի սուրէթտէ թէպ-
 տիլ էտիլլէնէք իսէ, Ավսթրիա քէնտի մէնաֆի՛ինի
 հիմայէ վէ միւստաֆա՛ա էթմէնին եօլունու պիլիւր։
 Պիզ տէվլէթին պիր տէվլէթ ի մու՛ազաճաճ սըֆէ-
 թիլլէն հա՛իլ օլունը մէվգը՛ին մուհաֆազաթընա
 վար օլուն գուլվէթիմիլլէն չալընաճագը, Պու մէվ-
 գը՛ պիլլէրճէ մէյտան ը մուհարէպէլլէրտէ գազանըլ-
 մըչ, վէ Էվրօֆա թարաֆընտան սուլհ ու միւստա-
 լէմէթին զէմանլարընտան պիրիսի մազաճընտա
 թանըլմըչ արք։ — Ֆրանսա բէ՛թի հիւքիւմէթի
 Մ. Լուպէ կէչէն ճիւմ՛ա էթթէօի կիւնիւ մէ՛
 մուրիլլէթինին Դնճի վէ սօնուճը սէնէսինէ տա-
 խիլ օլունը արք։ Ճանն տօսթլարընըն պէյանընճա,
 միւշարիլլէյի իքինճի տէֆա բիյասէթ ի հիւքիւմէ-
 թի գապուլ էթմէյէճէք տիր։

ԻՍԹԱՆՊՈԼՏԱ

Ա. ՅԱԿՈԲ ՊՅՅԱՅԵԱՆ ՄԱԹՊԱՍՏԵՏԱ ԹԱՊ՝ ՕԼՈՒՄԵՇԷ
 Ֆինանսըլար Էօգուշը Ամերիգան խան